FINNISH NEWSPAPER I... AND THE BEST ADVERTISING MEDIUM — SUOMALAINEN SANOMALEHTI CANADASSA JA PARAS ILMOITUSVÄLINE

CANADAN UUTISET

SOVINNOLLISUUS YHTEISISSÄ, VAPAUS YKSITYISISSÄ JA HYVÄNTAHTOISUUS KAIKISSA ASIOISSA.

NUMERO 9 — Torstaina Maalisk. 3 p. 1921 — PORT ARTHUR, CANADA — Thursday, March 3, 1921 — VII Vuosik.—Vol. VII

HIRVITTÄVÄ JUNAONNETTOMUUS INDIANASSA

Porter, Ind. — Helmikuun 27 p:n illalla törmäsi Michigan Centralin Chicagosta Detroitiin ja Itä-Canadaan menevä matkustajajuna New York Centralin junaan eräässä risteyksessä, jolloin kaksi viimemainitun junan päivävaunua murskaantui ja tähänastisten tietojen mukaan 37 niissä ollutta matkustajaa sai surmansa.

New York Cenralin junan kuljettaja Claude Johnson ja lämmittäjä George Deland saivat arvatenkin silmänräpäyksessä surmansa, jotavastoin Michigan Centralin veturimiehistö pelastui. Surmansa saaneitten joukossa on neljä canadalaista, nim. J. Collins vaimoineen, London,Ont., Gordon Campbell, Ravelstokesta, B. C., ja Peter Cain, Port Lambtonista, Ont.

Rautatieviranomaiset selittävät onnettomuuden johtuneen siitä, että Michigan Centralin kuljettaja ei huomannut pysähdysmerkkiä, vaan ajoi junan avonaiseen vaihteeseen, missä se suistui kiskoilta. Hetkistä myöhemmin saapui risteykseen New York Centralin juna noin viidenkymmenen mailin tuntinopeudella ja yhteentörmäystä oli mahdoton välttää.

Englanti ei tee muutoksia Irlannin-politiikkaan.

Lontoo, Englanti. — Brittiläinen hallitus ei suunnittele mitään muutoksia Irlannin rauhoittamispolitiikkaan, ilmoitti Mr. Lloyd George alahuoneen istunnossa helmikuun 28 p:nä. Irlannin pääsihteerin, lausui hän, sallitaan johtaa hallituksensa menestykselliseen päätökseen.

Mr. Lloyd George ilmoitti ylämainitusta asiasta vastauksena eräaseen tiedusteluun. Hänen selityksensä saatiin hetkellä, jolloin maassa kierteli huhuja Sir Hamar Greenwoodin, Irlannin pääsihteerin erosta. Kerrottiin Irlantiin sijoitettuisa hallituksen joukoissa ilmaantuneen kurittomuutta eikä Sir Hamar olisi kyennyt sitä tukahuttamaan.

Etelä-Afrikan värilliset joukot mellakoineet.

Lontoo, Englanti. — Kapkaupungista tullut kaapelisanoma kertoo värillisten joukkojen mellakasta, mikä sattui marsalkka Haigin tullessa mainittuun kaupunkiin ottamaan osaa entisten sotilaitten kokoukseen. Meteli kesti kaksi tuntia, jonka jälkeen poliisin onnistui joukkue hajoittaa.

Hardingin lopullinen ministeristö jokseenkin varma.

Yhdysvaltain tuleva presidentti Warren G. Harding ilmoittaa, että ellei aivan viimeisellä hetkellä tapahdu muutoksia, on hänen lopullinen ministeristönsä seuraava:

Valtiosihteeri—Charles Evans Hughes; rahastosihteeri Andrew W. Mellon; sotasihteeri—John W. Weeks; ylilakimies—Harry M. Dagherty; pääpostimestari—Will H.Hays; meriministeri—Edwin Denby: sisäasiain sihteeri—Albert B. Fall; maanviljelyssihteeri—Henry Wallace; kauppasihteeri Herbert Hoover; työsihteeri—James J. Davis.

Saksan Ville Canadassa!

Toronto, Ont. — Selittäen olevansa Saksan kruununprinssin isä, sai eräs keski-ikäinen mieshenkilö aikaan suurta hämminkiä 10:nnen concessionin farmarien keskuudessa, Vaughin townshipissä. Mies ei ilmoittanut mitään syytä oleskeluunsa Canadassa. Paitsi sitä, että hän muka oli Saksan keisarihuoneen päämies, ilmoitti hän kuuluvansa vapaamuurarien johtomiehiin. Kun mies vangittiin ja vietiin poliisiasemalle ei hän sanonut nimekseen Wilhelm Hohenzollern, ent. kotipaikka Potsdam, vaan William Warner, Mount Dennis'istä, Ontario.

Ranskan työmiehet ihailevat punaista lippua.

Parisi, Ranska.—Suuren Genevillersin sähkötehtaan työmiehet kohottivat v. k. 25 p:nä punaisen lipun tehtaan katolle. Teko oli mielenosoituksena siitä, että tehtaan isännistö oli ilmoittanut töitten loppuneen. Järjestystä palauttamaan kutsuttiin voimakas poliisijoukkue ja osasto sotaväkeä.

Lääkärit ja kieltolaki.

Winnipeg, Man. — Kuusitoista Manitoban lääkäriä, jotka ovat kirjoitelleet liian paljon väkijuomareseptejä, on menettänyt oikeuden ammattinsa harjoittamiseen yhdestä viikosta aina kuuteen kuukauteen asti. Erään lääkärin sanotaan kirjoittaneen kymmenentuhatta reseptiä yhdessä kuukaudessa.

100,000 meksikolaista lakossa.

Mexico City. — Rautatietyöläisten liitto on määrännyt lakon alkavaksi viime perjantaina kaikilla hallituksen rautateillä. Liittoon kuuluu 100,000 jäsentä.

Sudburyn nikkelikaivos suljettu.

Sudbury, Ont. — Noin 600 tai 700 miestä on joutunut pois töistä, kun täkäläinen nikkelikaivos ja sulimo suljettiin lauantaina epämääräiseksi ajaksi. Samanaikaisesti tulee yhtiön puhdistuslaitos Deschenes'issä, Que., lopettamaan toimintansa ja senjohdosta tulee 400 miestä työttömäksi.

Sudburyn nikkelikaivannon, The British-American Nickel Corporation'in pääisännöitsijä Carlyle on ilmoittanut kaivosten sulkemisen johtuneen äärimäisen epädullisesta tilanteesta metallimarkkinoilla.

Ranska pakoittaa Saksan maksamaan.

Parisi. — Ranskalaisten ilmoitetaan ryhtyneen vilkkaaseen toimintaan valtaamallaan Reinin alueella. Rajalinjan taakse viety tykistö on kuljetettu takaisin. On ryhdytty kaikkiin valmistuksiin Saksan rankaisemiseksi siinä tapauksessa, että se muodollisesti kieltäytyy hyväksymästä liittolaisten asettamia korvausvaatimuksia. Rangaistustoimenpiteitten laatu pidetään tiukasti salassa.

Putosi kuudennesta kerroksesta.

Montreal, Que. — S. S. Dafe-Harris, tunnettu montrealilainen lakimies, putosi v. k. 28 p:nä konttorinsa akkunasta Montreal Trust Buildingin kuudennesta kerroksesta ja makaa nyt pahoin loukkaantuneena sairaalassa. Mr. Harris seisoi akkunalaudalla verhoa korjaamassa ja tasapainonsa menttäen putosi alas apumiehen voimatta sitä estää.

Yhdysvalloille voimakas laivasto.

Detroit, Mich. — Edwin Denby, äskettäin nimit. laivastosihteeri lausui täällä helmik. 28 pnä, että hänen tarkoituksensa on luoda Amerikalle laivasto, joka kestää kaiken kilpailun, on ensiluokkaisesti harjoitettu ja parhaiten asestettu. Mr. Denby oli juuri palannut St. Augustinesta, Fla., missä hän neuvotteli Hardingin kanssa.

Samalla kun Mr. Denby selitti suosivansa suurempaa laivastoa vakuutti hän, että sota minkään vallan kanssa ei ole pelättävissä. Yhdysvaltain erikoisasema edellyttää kuitenkin ensiluokkaista puolustuslaitosta.

— Edustaja Francis on jättänyt Iowan valtion lainlaatijakunnalle lakiehdotuksen, minkä mukaan raamatun päivittäinen lukeminen tulisi pakolliseksi valtion kouluissa. Luullaan ehdotuksen läpäisevän ja odotetaan saman kysymyksen tulevan esille muittenkin Amerikan valtioitten lainlaatijakunnissa.

ONTARION MAANTEIHIN 7 MILJOONAA DOLLARIA.

Toronto, Ont. — Viime kuun 24 p:nä esitettiin lainlaatijakunnalle ehdotus seitsemän miljoonan dollarin myöntämisestä lainoiksi maakunnan maantieverkon parantamiseen. Summasta myönnettäisi apurahoja eri kaunteille. Yleisten töitten ministeri arvioi, että hänen osastonsa menoihin vuoden 1920 aikana tarvittaisi $3,200,000.

Leninin alamaiset sotivat ja kapinoivat.

Riga. — Moskovasta tänne saapuneet tiedot kertovat kapinaliikkeen laajenevan Ukrainassa ja Tambovin ja Orenburgin alueilla. Tjumenin piirissä, Siperiassa, ovat talonpojat ase kädessä ryhtyneet vastustamaan elintarpeiten pakkoluovuttajia. Punaisen armeijan sanotaan toimivan ilman kuria ja määryksiä huomioonottamatta. Moskovassa huhutaan että kapinalliset merisotilaat alkoivat viime viikolla pommittaa Pietaria. Hallitus on korottanut leipäannoksia tyynnyttääkseen kiihtynyttä väestöä.

Saksan siirtolaisuus suuntautuu Brasiliaan.

Hampuri, Saksa. — Yhdeksänsataa saksalaista siirtolaista lähti v. k. 25 p:nä Brasiliaan. Suurin osa niistä oli pennittömiä. Siirtolaisten matkan maksaa Brasilian hallitus.

Vossische Zeitung kertoo Chilen hallituksen myöntäneen Kruppin tehtaille maata tehtaitten perustamista varten. Suuri joukko saksalaisia työmiehiä ottaa tlaisuudesta vaarin ja muuttaa Chileen.

Berlinin lasten surkea asema.

Berlin. — Lääketieteellinen tilasto osoittaa, että Berlinin 485,-000 lapsesta 23,000 sairastaa tuberkuloosia; 77,000 sairastaa muita tauteja, ollen sen lisäksi riittämättömästi ravittuja; 120,-000 lasta kärsii suoranaista nälänhätää. Lasten kuolleisuus on kolmen kuukauden ajalla kaksinkertaistunut. Alle viiden vuoden ikäisten lasten kuolevaisuus-prosentti on vuonna 1920 lisääntynyt 55 prosentilla sodanedellisiin aikoihin verrattuna.

New Yorkin valkoiset ja mustat lisääntyvät.

Washington. — New Yorkin neekerien lukumäärä on vuoden 1920 väenlaskun mukaan 153,088. Lisäys on 61,379 eli 66.9 prosenttia. Valkoista väestöä oli samaan aikaan 5,459,004, lisäys 789,842 eli 16.9 prosenttia. Muita rotuja oli 7,956.

Amerikalaisten syömäennätykset.

Knoxville, Tenn. — Rogersvillen kauppalassa pantiin toimeen äskettäin kilpailut valtion syömämestaruudesta. Herbert Sibert, ikä 16 vuotta, voitti loistavasti lyömänsä vedon syömällä yhteen menoon 37 pehmeäksi keitettyä munaa ja esimerkistä rohkaistuneena nautti Sibert vanhempi kymmenen paunaa hunajaa kahdella aterialla. Kolmaskin mies, Harrison Childress innostui ja pisti poskeensa samalla kerralla 16 kannua sianlihaa.

— Köpenhaminasta saapuneitten tietojen mukaan olisi valtioneuvos Ahonen, jonka Suomen hallitus on nimittänyt väliaikaiseksi edustajakseen Moskovaan, pyytänyt lupaa saada palata takaisin niin pian kuin mahdollista. Samassa sähkösanomassa kerrotaan rajaseudulla voimassaolevien kanranteenimääräysten aiheuttaneen vakavaa erimielisyyttä molempien maitten välille. — Lisäksi kerrotaan kahden ruotsalaisen ministerin eronneen Suomen hallituksesta armahduskysymyksen synnyttämän ristiriitaisuuden tähden. Kumpaankaan tietoon ei ole saapunut yksityiskohtaisempaa vahvistusta.

PIKKU-UUTISIA

— Venäjän ja Puolan rauhanvaltuustojen johtajat Joffe ja Dombski ovat sopineet välirauhan pidentämisestä kuudeksi viikoksi. Yleinen rauhankonferenssin isunto pidettiin torstaina pakolaisia, sota- ja panttivankekoko rauhansopimusta ei allekirjoittamiseksi. Ilmoitetaan ,että koko rauhansopimusta ei allekrjoiteta samalla kertaa, vaan eri kohdat erikseen. Arvellaan koko sopimuksen tulevan allekirjoitetuksi kuuden viikon kuluessa.

— Lahoresta, Brittil. Intiasta, ilmoitetaan, että joukko Sikhlahkoon kuuluvia alkuasukkaita sai surmansa ja useita haavoittui ankarassa kahakassa, joka syntyi Sikh-kauppiaitten ja Sikh-pyhiin vaeltajien välillä kuuluisassa Nakanasadih'in temppelissä, Punjahissa. Sotajoukkoja määrättiin temppeliä vartioimaan.

— St. Johnista, Nfl., sähkötetään, että helmikuun 24 p:nä oli saaren länsirannalla ukonilma,jotavastoin itärannikolla satoi rakeita. Ukonilma oli jotenkin ankara ja sade valui virtanaan.

— J. A. Behan on poikineen jalkamatkalla Halifaxista Vancouveriin. Ovat jo saapuneet Montrealiin ja aikovat siitä alkaen astuskella niin vinhasti, että kaikki entiset tulokset, mitä on saavutettu Canadan mantereen poikki käveltäessä, jäävät varjoon. Toisiakin kävelijöitä on par'aikaa matkalla. Ensimäisinä kulkevat aviopuolisot Dills, noin neljä päivää heidän jälessään Charles Burkman ja viimeisenä yllämainitut Behan'it.

— Bolshevikit suunnittelevat Moskovaan kansainvälistä juhlapäivää naisille maaliskuun 8 p:ksi, ilmoitetaan Lontooseen saapuneessa sähkösanomassa. Päivän tunnusmerkkinä tulee olemaan se että elintarvekomissariaatti antaa silloin väestölle tavallista run saamman ruoka-annoksen. Naisten ravinnosta pidetään erikoista huolta.

— Anchorassa, Alaska, v. k. 23 p:nä tomeenpannussa koirakilpailuissa pääsi Mrs. Nellie Neil, tunnettu naisurheilija ja postinkantaja, neljännelle sijalle.

— Yhdysvalloissa on laadittu uusi ehdotus siirtolaisuuden rajoittamiseksi. Se hyväksyttiin senaatissa 62 äänellä 2 vastaan ja astuu voimaan huhtikuun 1 p:nä, jos se sitä ennen edustajahuoneessa hyväksytään ja presidentti sen allekirjoittaa. Siirtolaisia päästetään sen mukaan Amerikaan kolme prosenttia siitä määrästä, mitä kunkin maan kansalaisia oli Amerikassa vuonna 1910, eli yhteensä 355,461.

Suomalaista ei mainittuun ehdotukseen liittyvässä kansallisuuksien luettelossa sanota mitään, joten on luultavaa, että heidät vanhan tavan mukaan lasketaan edelleenkin venäläisiksi. Niitä päästetään maihin kaikkiaan 51,974. Itämaalaisten kansojen lukumäärä on toistaiseksi jätetty avonaiseksi.

— Muotinukeille huomattavaa. Chicagolaiset muotiasiain tuntijat ilmoittavat, että äärimäisten lyhyitten, vain polviin saakka ulottuvien hameitten aika on ollut ja mennyt. Pitkät hameet tulevat uudelleen käyntäntöön.

— "Amerikalaset ovat tunnettuja kehnosta kielitaidostaan. Useimmat heistä eivät osaa mitään käytännöllistä kauppakieltä, eivätpä edes tarpeeksi englanninkieltä," lausui äskettäin Amerikan valtiosihteeri Colby. Hän ehdottaa, että kouluista vähennettäisi vähemmän tarpeellisia oppiaineita ja sensijaan opiskeltaisi Europan suuria sivistyskieliä ja espaniaa ja portugalia.

Säästävät polttoainetta.

San Diego, Cal. — Epävirallisesti ilmoitetaan, että Yhdysvaltain Tyynenmeren laivaston heinäkuulla suunnittelema matka Australiaan ja Etelämerelle peruutetaan tarkoitksella säästää polttoainetta.

PANAMA JA COSTA RICA SOTAJALALLA.

Panama. — Tänne saapuneitten epävirallisten tietojen mukaan ovat Panaman ja Costa Rican sotajoukot alottaneet vihollisuudet Coton läheisyydessä, Tyynenmeren puoleisella rajaseudulla. Virallista vahvistusta tietoon ei ole saatu.

Yli 2,000 miestä liittyi täällä sotapalvelukseen helmikuun 25 p:nä ja tasavallan muista osista ilmoitetaan samaa. Kaupungista lähti samana päivänä kaksisataa miestä Costa Rican rajalle ja arvellaan Panaman joukkoja nyttemmin olevan Coton lähettyvillä noin 500 miestä.

Amerikan lähettiläs Panamassa ilmoittaa myöhemmin, että sodan uhka päättyi maanantaina, jolloin Costa Rican armeija antautui Cotossa. Lähemmin ei ilmoiteta tapahtuiko sen ohella taisteluita.

Väkijuomien rahtimaksuja korotetaan

Ottawa, Ont. — Väkijuomien kuljetusmaksuja Canadassa korotetaan piakkoin. Rautatiekomissioneerien johtokunta antoi luvan helmik. 25 p:nä Canadan rahtiyhdistykselle määrätä väkijuomille kaksinkertaisen ensiluokan rahtimaksun pienemmissä kuin vaunulastin erissä kuljetettaessa ja kolmannen luokan rahdin kokonaisille vaunulasteille. Ontariossa valmistetuille viineille ei tule mitään korotusta.

Winnipegin lakonjohtajat vapautettu.

Winnipeg, Man. — Täkäläiset lakonjohtajat vapautettiin vankilasta sunnuntaina ja kolme heistä, Rev. William Ivens, John Queen ja George Armstrong, jotka viime kesäkuussa valittiin lainlaatijakuntaan, ottavat paikkansa alkavissa istunnoissa. Mikäli työväenpuolueen taholta ilmoitetaan, eivät he kuitenkaan jää paikalleen pitkäksi aikaa.

Mainittujen miesten lisäksi vapautettiin maanantaina W. A. Prichard, Vancouverista, ja R. J. Johns. Kaikki viisi ovat saaneet rangaistusajan lyhennystä yli vuoden hyvän käytöksensä perusteella.

Erimielisyyttä Amerikan ja Japanin holhousvaltuuksista.

Parisi. — Nootissaan kansainliiton neuvostolle ilmoittaa Yhdysvaltain hallitus, että se ei milloinkaan ole suostunut luovuttamaan Yapin saaren holhousvaltuutta Japanille. Mainittu saari kuuluu Caroliinien ryhmään ja oli Saksan omaisuutta vuoteen 1914 saakka, jolloin Japani sen valtasi. Saari on tärkeä kaapeliasema.

Luullaan että kansainliiton neuvosto ei heti voi antaa tyhjentävää vastausta Yhdysvaltain noottiin, vaan täytyy sen kysyä neuvoa hallituksiltaan. Amerika on vaatinut nähtäväkseen holhousvaltuuksien suunnitelmat ennenkuin ne esitetään kansainliiton neuvostolle.

Nainen purrut kuoliaaksi Amerikan suurimman poliisin.

Kansas City. — Ent. poliisi Smith Cook, Amerikan kookkain poliisi, on täällä kuollut pitkälliseen verenmyrkytykseen. Seitsemäntoista vuotta sitten puri eräs nainen, jonka hän oli vanginnut, häntä jalkaan ,eikä hän siitä täydellisesti toipunut milloinkaan. Cook oli 64 vuoden ikäinen, pituus 6 jalkaa 9 tuumaa ja paino 275 paunaa.

C. N. R. vähentää palveluskuntaansa.

Sudbury, On. — C. N. R:n kaikilla paikallisilla rataosilla on tehty suuria liikemuutoksia. Palveluskuntaa tullaan supistamaan 25 prosentilla. Muskokan rataosa on poistettu ja paikallinen divisiona ulottuu nyt Capreolista Torontoon ja itäinen Capreolista Ottawaan.

Maailman suurin laiva alottaa kulkuvuoronsa.

New York. — Maailman suurin laiva, vuonna 1914 Hampurin telakalta vesille laskettu "Bismarck", on muutamia päiviä sitten myyty Valkoisen Tähden linjalle sotakorvauskomissionin omaisuutena. "Bismarckin" nimi muutetaan joksikin "ic"-päätteiseksi ja se aloittaa säännölliset kulkuvuoronsa New Yorkin ja Englannin kanaalin satamien välillä vuoden 1922 alussa. Laiva ottaa matkustajia seuraavat määrät: Ensimäiseen luokkaan 990, toiseen 544, kolmanteen 934 ja neljänteen 1,068. Sen palveluskuntaan kuuluu noin 1,250 henkeä. Laivan pituus on 912 jalkaa, leveys 100 jalkaa ja kulkee 38—40 jalkaa syvässä.

Farmarit ryhtyvät ja kevättöihin.

Winnipeg, Man. — Länsi-Canadassa vallinneen harvinaisen leudon talven vaikutuksesta voidaan maanviljelystyöt aloittaa tavallista aikaisemmin. Reginan alueella ovat jotkut jo ryhtyneet vehnänkylvöön ja ilmoittavat maan olevan tarpeeksi kuivaa. Jos lämmintä ilmaa jatkuu ryhdytään Etelä-Albertassa ja Etelä-Saskatchewanissa tämän viikon aikana peltotöihin.

Burkman kerinnyt Ottawaan.

Ottawa, Ont. — Charles Burkman saapui tänne helmikuun 25 p:n illalla Casselmanista käveltyään yhteensä 873 mailia. Hän lähti Halifaxista tammik. 17 pnä ja luulee ehtivänsä Vancouveriin heinäk. 1 p:nä, jolloin hän olisi astuskellut kaikkiaan 2,885 mailia. Burkman on 20-vuotias, kotoisin Port Arthurista ja lienee suomalainen, omaisensa asuen Oliver tien varrella.

Suuri postijunan rosvous.

Rodhouse, Ill. — Neljä Winchester - kivääreillä asestettua miestä ryösti helmikuun 25 p:nä Kansas Citystä tulevan Chicago & Altonin rautatien matkustajajunan Lousianan aseman luona, lähellä Mississippin siltaa. Miehet ryöstivät matkustajilta ja postivaunusta yhteensä noin 50,-000 dollaria. Postivaunun hoitajan onnistui piiloittaa osan arvopostista. Sheriffin joukkue etsii ryöväreitä.

Minimihinta Argentinan viljalle.

Buenos Aires, Argentina. — Presidentti Irygeon ilmoitti v. k. 26 p:nä viljakauppiaille, että maastavietävälle vehnälle ei säädetä mitään lisätullia, vaan sensijaan määrätään farmareille viljasta suoritettava minimihinta. Viljakomitea suostui esitykseen ja presidentti määräsi komitean jäsenet neuvottelemaan rahaministerin kanssa hinnan määräämisestä.

Poistuvatko japanilaiset Siperiasta?

Tokio, Japani. — Japanilaiset joukot tyhjentävät Siperian maaliskuulla, ilmoittaa Kokumin Shimbun. Vahvistusta tähän tietoon ei kuitenkaan vielä ole saatu virallisista piireistä.

Kuusitoista hukkunut yhteentörmäyksessä.

Washington, — Yhdysvaltain hävittäjä-alus Woolseyn ja amerikalaisen höyrylaivan yhteentörmäyksessä v. k. 26 p:nä Panaman rannikolla on yksi laivasotilas kuollut, viisitoista kadoksissa ja kaksi loukkaantunut. Woolsey oli Yhdysvaltain laivaston uudenaikaisimpia hävittäjäaluksia.

Nykyaikaista postinkuljetusta.

Hazelhurst, N. Y. — Täällä sijaitsevalle lentokentälle saapui kahdeksan säkkiä postia, jotka oli lentokoneella lähetetty San Franciscosta. Saavutettu nopeus rikkoo kaikki entiset ennätykset. Varsinaiseen lentoon oli ilmailijoilta kulunut aikaa vain 33 tuntia 20 minuuttia.

PIETARI JOUTUMAISILLAAN KAPINALLISTEN HALTUUN.

Lenin ja Trotski paenneet Krimille?

Helsinki, maalisk. 1. — Vasil Ostrov, eräs Pietarin kaupungin osista, on kapinallisten käsissä ja eristettynä muista kaupunginosista, mikäli Venäjän ja Suomen rajalta on saapunut tietoja. Taistelut joissa toisella puolella esiintyvät merisotilaat ja työmiehet ja toisella upseerit, jatkuvat edelleenkin.

Liikkeellä on huhuja, että Lenin ja Trotski, polshevikien pää- ja sotaministeri ovat paenneet Krimille.

Epäjärjestysten kerrotaan saaneen alkunsa helmikuun 25 p:nä, jolloin neljäkymmentä kommunistia surmattiin ja 200 vangittiin. Mellakoitten alkaessa jakoivat puna-armeijalaiset aseita kapinallisille, mutta eivät varsinaisesti ottaneet osaa taisteluihin.

Washington, maalisk. 1. — Täkäläinen Suomen lähetystö ilmoittaa Suomen armeijan yleisesikunnalta saamiensa tietojen perusteella, että Pietarin levottomuudet alkoivat helmik. 24 p:nä ja kaupunki on julistettu sotatilaan.

Kenraalikuvernöörin vaunu tulessa.

Ottawa, Ont. — Selvillesaamattomasta syystä syttynyt tuli vahingoitti pahasti kenraalikuvernöörin rautatievaunun 'Canadan' sisustuksen täkäläisellä ratapihalla helmikuun 25 p:n iltana. Kenraalikuvernöörin junaa kohdannut tulipalo on toinen järjestyksessä lyhyenä aikana. Muutama viikko sitten paloi toinen vaunu.

Corkin lordimajurin leski naimisiin.

Lontoo, Englanti. — Mrs. Terence MacSwiney, jonka puoliso, Corkin lordimajuri, kuoli Brixtonin vankilassa lokakuun 25 p:nä 1920, on mennyt naimisiin Art O'Brienin, Irlannin itsemääräämisliiton varapresidentin kanssa.

Fordneyn lakiehdotusta muutettu.

Washington. — Fordneyn tullilakiehdotukseen on tehty muutoksia ja se on lähetetty takaisin edustajahuoneelle lopulliseksi hyväksyttäväksi. Vehnälle määrätty tuontitulli on alennettu kolmeenkymmeneen viiteen senttiin bushelilta.

Löydettiin kuolleena mökistään.

Moose Jaw, Sask. — Luultavasti häkään kuolleena löydettiin Emil Niemen ruumis homestead-mökistään Lucky Laken piirissä. Hän oli ollut kuolleena jonkun aikaa, ennenkuin tapahtuma huomattiin.

Elintarpeitten halvennus Montrealissa.

Montreal, Que. — Erään suuren amerikalaisen yhtymän ravintoloissa alennettiin viidentoista ruokalajin hintoja v. k. 26 p:nä 5—10 prosentilla. Alennus koski kahta lajia, joita aivan hiljattainkin on halvennettu.

Suomi saanut lainan Ruotsista ja Norjasta.

Helsinki. — Suomen Pankin pääjohtaja, senaattori O Stenroth saapui viimekuun alkupuolella kotimaahan Norjasta ja Ruotsista, joissa maissa hän on ollut Suomen valtion asiamiehenä hankkimassa valtiolle lainoja. Hän onkin onnistunut norjalaiselta pankkiyhtymältä saamaan 125 miljoonan ja ruotsalaiselta 100 miljoonan markan lainan. Viimeksi mainittua lainaa koskeva sopimus allekirjoitettiin helmikuun 5 pnä ja norjalainen laina pari päivää aikaisemmin.

Rahoja
välitämme
Suomeen

Täydellä Takuulla Varmimmin ja Nopeimmin

Nykyinen kurssi **Smk. 32:00** Dollarista

Hedman, Hornborg & Co.
(Vanhin Suomalainen Pankkiliike Amerikassa)
5 State Street New York, N. Y.

Piletteja Suomeen

Ostaessanne pilettejä Suomeen muistakaa että olemme valtuutetut piletti-asiamiehet kaikille linjoille sekä ENGLANNIN että SKANDINAVIAN kautta.

Finland Steamship Co. Agency
(Ainoa Suomalainen Pilettiliike New Yorkissa)
5 State Street, New York, N. Y.

Kansallis-Osake-Pankki
HELSINKI, SUOMI.

Osakepääoma (1920 vuoden korotuksen jälkeen)	150,000,000.—
Varahastot	88,000,000.—
PANKIN OMAT VARAT SITEN KAIKKIAAN	238,000,000.—

Pääkonttori HELSINKI.

HAARAKONTTOREITA:

Alavus,	Kokemäki,	Borvoo,
Elisenvaara,	Kokkola,	Puumala
Forssa	Korpilahti	Pyhäjärvi,
Haapavesi	Koski, H. l.,	Raahe,
Hamina,	Kotka,	Rauma,
Hanko,	Kouvola,	Rautalampi
Heinola,	Kristiina,	Riihimäki,
Heinävesi,	Kuhmoinen,	Rovaniemi,
Helsinki-Kallio	Kuopio,	Ruovesi-Visuvesi,
Helsinki-Töölö	Kuortane	Saarijärvi,
Hyvinkää,	Kurikka,	Salmi,
Hämeenlinna,	Kuusankoski,	Salo,
Hämeenkyrö,	Käkisalmi,	Savonlinna,
Härmä,	Lahti,	Seinäjoki,
Ii,	Laihia,	Somero,
Iisalmi,	Laitila,	Sortavala,
Iittala,	Lammi,	Suonenjoki,
Ilmajoki,	Lappeenranta,	Taavetti
Ilomantsi,	Lapua,	Tampere,
Imatra,	Lavia	Terijoki,
Jaakkima,	Leppävirta,	Tornio,
Jalasjärvi,	Lieksa,	Turenki,
Joensuu,	Liminka,	Turku,
Jyväskylä,	Lohja	Urjala,
Jämsä,	Loimaa,	Uusikaupunki,
Kajaani,	Lovisa	Vaasa,
Kalajoki,	Luopioinen,	Valkeakoski,
Kangasala,	Luvia,	Vammala,
Kangasniemi,	Marttila,	Varkaus,
Kannus,	Merikarvia,	Vihti,
Karhula,	Mikkeli,	Viipuri,
Karstula,	Mäntyharju,	Vilppula,
Karttula	Nakkila,	Virojoki-Virolahti,
Kaskinen,	Nilsiä	Värtsilä,
Kauhajoki,	Nokia,	Ylistaro,
Kauhava,	Nurmes,	Ylitornio,
Kemi,	Orimattila,	Ylivieska,
Kemijärvi,	Orivesi,	Ätsäri.
Kerava,	Oulainen,	
Kivinniemi	Oulu,	
Koivisto,	Pori,	

Pankki ottaa vastaan rahoja korkoa kasvamaan:
TALLETUSTODISTUKSIA VASTAAN;
KARTTUVALLE TALLETUSTILILLE, joka parhaiten soveltuu kaukana asuville tallettajille, koska siinä korko ilman muuta lisätään pääomaan kahdesti vuodessa ja kasvaa siis korkoa korolle; sekä
JUOKSEVALLE TILILLE.

RAHOJA CANADASTA SUOMEEN
voidaan lähettää jokaisen luotettavan canadalaisen pankin välityksellä esim. ostamalla **Kansallis-Osake-Pankille** asetettu dollarimääräinen pankkivekseli (check) ja lähettämällä se **Kansallis-Osake-Pankille** Helsinkiin sisäänkirjoitetussa kirjeessä (registered letter), ilmoittaen samalla kenelle vastaava markkamäärä Suomessa on suoritettava.
Kansallis-Osake-Pankki toimittaa kaikkia muitakin pankkitehtäviä Suomessa ja ulkomailla. Toimia voidaan pankille antaa myös kirjeellisesti.

SUOMEN UUTISIA

Ulkomailla solmitut avioliitot.

Suomen kansalaisten ulkomailla solmimain avioliittojen pätevyys on Suomessa jo kauan ollut huomion esineenä. Kun laissa ei ole selviä määräyksiä, millä tavalla Suomen kansalaiset voivat kotimaan ulkopuolella mennä avioliittoon ja mikä merkitys on annettava sellaisille ulkomailla solmituille avioliitoille, joihin mentäessä Suomen lain määräyksiä ei ole noudatettu, on kysymys myöskin lainoppineitten taholla herättänyt erimielisyyttä.

Kysymyksellä on myös melkoinen käytännöllinen merkitys. Kansalaisiamme oleskelee jo nykyjään huomattavat määrät ulkomailla. Yksistään Yhdysvalloissa ja Canadassa on niitä useita satojatuhansia ja lisäksi on suurin osa niistä naimaiässä olevaa väkeä. Nämä luonnollisesti rakentavat avioliittoja sekä keskenään että muihin kansallisuuksiin kuuluvain kanssa, mutta epätietoisuutta ja erilaista käytäntöä on syntynyt siitä, mikä pätevyys näille avioliitoille on annettava aviokumppanien palattua Suomeen. Toiset papit ovat, ennenkuin ovat merkinneet tällaiset avioliitot kirkonkirjaan, vaatineet uutta aviokuulutusta ja joskus myös uutta vihkimistä, mutta joskus taasen on tämä kielletty. Varsin yleisesti on menetelty myös niin, että erivapautustietä on pyydetty tällaisen avioliiton tunnustamista päteväksi. Tällaisiin anomuksiin onkin suostuttu siten, että asianomaiselle papistolle on annettu määräys merkitä hakijat kirkonkirjoihin aviopuolisoina, mutta itse avioliiton muodollinen pätevyys ja sen siviilioikeudelliset seuraukset eivät tietenkään ole vielä tämän kautta tulleet ratkaistuiksi.

Kysymys näyttää siis vaativan pikaista selvitystä. Mutta ilman lainsäädäntötoimenpidettä ei sellaista saada, sillä lainsäädäntö on tässä suhteessa aivan puutteellinen ja käytäntöön vakiintumaton.

Niiden vaikeuksien poistaminen, joita edellä puheena ollut kysymys tuottaa, onkin jo kauan ollut lainsäädännöllisen valmistelun alaisena. Jo 1888 vuoden valtiopäivillä tehtiin sitä koskeva aloite.

Seuraavilla valtiopäiv. anoivat valtiosäädyt ehdotusta mainittujen epäkohtien poistamiseksi, ja samaa tarkoittavan anomuksen teki 1893 vuoden yleinen kirkolliskokous. V. 1904 sai lainvalmistelukunta valmiiksi lakiehdotuksen asiasta, ja myöhemmin on siitä myös valtiopäiville tehty aloitteita, mutta mihinkään tulokseen ei vielä ole päästy. Näiden ehdotusten ja aloitteiden pohjalla voitaisiin kuitenkin melkoisen vaivattomasti valmistaa esitys asiasta jo niin ajoissa, että se voitaisiin tämän vuoden valtiopäivillä käsitellä. — (Hels. Sanom.)

Suomen ensimäinen taidefilmi.

Suomen Filmivalokuvaamo on hiljattain saanut valmiiksi pitemmän elävänkuvain filmin "Ollin oppivuodet", mikä on muodostettu Anni Svanin samannimisen nuorisoromaanin mukaan. Kuva, joka on suomalaisten näyttelijäin esittämä ja Suomessa valokuvattu, on laatuaan ensimäinen Siellä ja sellaisena merkillepantava.

Haaksirikkoja Suomenlahdella.

Tammikuun 29 päivää vasten yöllä alkaneen ja seuraavan päivän kuluessa erittäin ankaraksi kehittyneen myrskyn aikana ajautui Hangon edustalla matalikolle amerikalainen kivihiililastissa ollut höyrylaiva Eastern Star. Myöskin Jusarön kärin luona Tammisaaren edustalla on Amerikasta elintarpeita kuljettanut laiva haaksirikkoutunut.

Mainittu myrsky sai aikaan häiriöitä Etelä-Suomessa keskeyttäen rautatieliikenteen useiksi tunneiksi.

Polttoaineiden hinnat laskevat.

Kuten tunnettua, ovat polttoaineiden hinnat ulkomailla, erittäinkin Englannissa suuresti laskeneet. Niinpä esim. Turkuun erinäisille liikkeille tehtyjen hiilitarjousten mukaan voidaan Suomeen tuoda kivihiiliä alle 400 mk tonnilta. Laskelmien mukaan tulisi sen mukaan havuhalkojen hinnan olla nyt ainoastaan 175 mk. syli. Varmaa myöskin on, että halkojen hinnat rupeavat huomattavasti laskemaan, kunnes Suomeen on saatu tuoduksi ulkomailta hiiliä, johon tuontiin monet liikkeet ovat hankkineet luvan.

Petsamon lääni.

Valtioneuvosto on vahvistanut vaakunan Petsamon läänille. Vaakunan keskustan muodostamalla mustalla kilvellä on poikittain kolme kultaista perattua turskaa. Kilven ympäröi hopean ja sinisenvärinen katajanoksakuvio katajanmarjoineen.

Valtioneuvosto on päättänyt, että suomalaisten viranomaisten myydessä Petsamon läänissä paikalliselle väestölle elintarpeita ja muita tarvikkeita, saadaan aluksi ja kunnes Suomen raha on ehtinyt alueella tulla käytäntöön, ottaa vastaan maksuna erilaisia ruplia suunnilleen saman kurssin mukaan, mikä sanotuilla rahoilla nykyisin on Norjassa. Vastaanotettavien ruplien yhteinen arvo ei saa kuitenkaan nousta yli 200,000 Suomen markan. Maaherralla on oikeus määrätä, paljonko ruplia kultakin henkilöltä vastaanotetaan.

Valtion koskivoimain käyttö.

Valtion koskivoimakomitean toimiston johtaja, insin. Hugo Malm on maininnut Iltalehden haastattelijalle, että valtion koskivoimien käytäntöönoton tarkoituksena on yleensä koko maan sähkövoimatarpeen tyydyttäminen. Aikeena on käyttää näitä voimalähteitä teollisuuden, maatalouden ja valtion omien tarpeiden tyydyttämiseksi. Lähinnä valtion tarpeista olisi lähitulevaisuudessa tapahtuva rautateiden asteettainen sähköistäminen.

Imatra ja Anjalan kosket tulevat ensisijalla kysymykseen koskivoima - asemia suunniteltaessa. Imatra kuuluu kokonaan valtiolle ja Anjalan koskesta omistaa valtio runsaasti puolet.

Imatran käytön tarkkaan suunnitteluun ja alkuvalmisteluihin kuluu melkoinen aika. Tämän vuoden määräraha tulee lähinnä kysymykseen tärkeimpiä valmistavia toimenpiteitä varten, jotka on suoritettava ennenkuin varsinaiseen rakenteluun ryhdytään.

Suomi taas kerran ensimäisenä.

Maailmankuulussa englantilaisen sosialisen aikakauskirjan Labour Gazetten elinkustannustilastossa on nyt Suomi ensi kerran mukana — viime marraskuun numerossa. Tilaston ravintokustannusten nousua esittämään taulukkoon on nim. otettu sosialihallituksemme laskema heinäkuun ravintokustannussuhdeluku. Tällaiselta näyttää nyt Suomi tässä seurassa:

Ravintokustannusten kohoamis prosentti verrattuna heinäkuuhun 1914 oli heinäk. 1920: Englanti 158 prosenttia, Belgia 353, Tanska 153, Suomi 832, Ranska, Parisi 273, Ranskan muut kaupungit 288, Hollanti, (Amsterdam) 117, Italia, Rooma 218, Mitau 345, Norja 219, Ruotsi 197, Yhdysvallat 115, Australia 94, Canada 127, Intia, (Kalkutta) 70, Uusi Seelanti 67, Etelä-Afrika 97 prosenttia.

Kommunistit ja lainkuuliainen väestö.

Suuri joukko Lopen kuntalaisia eri puolueista ja yhteiskuntaluokista osoittaa Häm. Sanomissa hallitukselle julkaisemassaan avoimessa kirjelmässä seuraavat kysymykset, joihin monilla taholla vastausta odotetaan:

1) Aikooko se yhä entisellä hempeämielisellä heikkoudella ja leväperäisyydellä sallia että kommunistilehdet häikäilemättä saavat kylvää myrkkyjään kansaamme?

2) Aikooko se ryhtyä mihinkään erityisiin toimiin valvoakseen venäläisen lähetystön ja sen kätyrien puuhia, vai aikooko se vaan kädet ristissä odottaa, kunnes kommunistit panevat aikeensa täytäntöön?

Suomalaiset punaiset Venäjällä ja rauha.

Petroskoissa ilmestyvä Edward Gyllingin pieni, kolmasti viikossa ilmestyvä lehtipahanen "Karjalan Kommuuni" sisältää marraskuun 23 päivän numerossaan Tarton rauhansopimuksen nojalla Suomeen pääseville punaisille osotetun kirjoituksen, jossa sanotaan, ettei rauhansopimus Suomen ja Venäjän välillä merkitse mitään, vaan että on jatkettava työtä yhteiskuntajärjestyksen kumoamiseksi Suomessa. Suomeen palaavien punaisten on muistettava, sanotaan kirjoituksessa, että he ovat vallankumouksellisia ja on heidän näin ollen käytettävä kotimaassaan kaikki voimansa yhteiskunnallisen vallankumouksen hyväksi ja "lahtarikoplien" nujertamiseksi. Vallankumous Suomessakin on muka vain ajan kysymys.

Kommunistiherrojen tulo Suomeen.

Yksi Venäjän Terijoelta palanneen valtuuskunnan jäsenistä, hra Auerbach, joka nykyisin oleskelee Tallinnassa, on saanut oikeuden tulla Suomeen jos hän sitä ennen on ollut 5 päivää Virossa ja siellä välttänyt tartunnanvaarallisia paikkoja ja jos Suomeen saavuttuaan noudattaa lääkintähallituksen antamia ohjeita. Auerbach tulee neuvottelemaan hallituksen kanssa eräistä Suomen ja Venäjän välisistä kauppa-asioista, m. m. paperinhankinnasta.

Yhteentörmäys Riihimäellä.

Tammik. 29 p:nä törmäsi Viipurista ja Rajajoelta tuleva yöjuna Riihimäen ratapihalla yksinäiseen veturiin. Yhteentörmäyksessä vioittuivat molempien veturien sekä parin vaunun puskurit. Ja saivat veturit muutenkin joitakuita vammoja. Yksinäisen veturin kuljettaja Nordberg haavoittui lievästi. Yöjunan kuljettaja sekä matkustajat pääsivät pelkällä säikähdyksellä. Onnettomuuden syystä ei vielä ole tarkkoja tietoja, ja arvellaan sen aiheutuneen vallitsevasta silmiä sokaisevasta luimpyrystä sekä pimeydestä. Minkäänlaista liikennehäiriötä ei tapahtunut johdosta aiheutunut.

Elintarpeitten kauppa vapautuu.

Helmikuun 7 p:nä tekemällään päätöksellä on Suomen valtioneuvosto vapauttanut elintarveministeriön sekä elintarvelautakuntain hallussa olevat jauhovarastot korttisäännöstelystä. Kauppa ja teollisuusministeriö on saanut tehtäväkseen laatia luetelon niistä tavaralajeista, joitten maahantuonti on kielletty. Ylellisyystavaroille määrätään erikoistullit. Korttikaup. on enää oikeastaan vain sokeri ja vehnäjauhot, joitten kaupasta huolehtii valtio. Kahvintuonti sensijaan vapautetaan. Vehnäjauhoja annetaan 1 kg. kuukaudessa henkeä kohti ja sokeria 400 grammaa.

Messujen kavaltaja tuomittu.

Iivari Sopanen, joka Suomen Messujen kirjapainotöitten johtajana ollessaan kavalsi suuret summat messujen varoja, tuomittiin helmikuun 3 p:nä Helsingin raastuvanoikeudessa 2 vuodeksi 6 kuukaudeksi kuritushuoneeseen ja menettämään kansalaisluottamuksensa neljäksi vuodeksi yli rangaistusajan.

Suomalaisten Venäjällä kärsimät vahingot.

Suomen kansalaisten Venäjällä kärsimät vahingot nousevat hallituksen asettaman komisionin keräämäin ilmoitusten mukaan yli puolen miljardin markan, mikä jakaantuu noin 20,000 henkilön osalle. Eräitten kansalaisten taholta ehdotetaan hallitukselle, että bolshevikien tulee mainitut vahingot korvata ennenkuin kaupankäyntiin ryhdytään.

Rauhanamnestia.

Vankeinhoitohallitus on saanut maan kaikista vankiloista tiedot niiden valtiorikosvankien lukumäärästä, jotka joutuvat osallisiksi rauhansopimuksen yhteydessä säädetystä amnestiasta. Näiden tietojen mukaan on valtiorikosvankien lukumäärä maan kaikissa vankiloissa yhteensä 468. Näistä säilytetään Tammisaaren pakkotyölaitoksessa 208, Lappeenrannan työvankilassa 73, Helsingin kuritushuoneella 33, Viipurin läänin vankilassa 22, Hämeenlinnan kuritushuoneella ja työvankilassa 19, Konnunsuon reservivankilassa 9, Turun lääninvankilassa 7, Mäntyharjun reservivankilassa 4, Sukevalla 3, Turun pakkotyölaitoksella 3, Kuopion lääninvankilassa 1 ja Ilmolan reservivankilassa 1.

HELSINGIN KIRJE.

Ellemme muuten tietäisi kommunistiainestemme hautovan vehkeitä Suomen voimassaolevaa järjestystä vastaan, voimme joka päivä tulla siitä vakuutetuksi lukemalla heidän äänenkannattajiaan ja nimenomaan Suomen Työmiestä, joka kirjoituksissaan ja julistuksissaan varsin peittelemättä ilmituo hengenheimolaistensa pyrkimykset ja aikeet. Sen monet kirjoitukset muistuttavat elävästi entisen Työmiehen yllytystyyliä, ovat vain entisestään vahvennetut, jopa muistuttavat siihen määrin, että voisi pitää niitä samasta, entisestä kynästä lähteneinä. Huhu kertookin, että vanha tuttumme O. W. Kuusinen edelleen toimii keskuudessamme tuon kumouspuolueen henkisenä isänä ja johtajana, tappiostaan katkeroituneet punakaartilaiset opetuslapsinaan.

Vähäksyttävä ei siis suinkaan ole noiden kumousaineiden juonia ja vehkeitä maamme vapautta ja sen kansanvaltaista oikeusjärjestystä vastaan. Hetkeksikään ei saa esivallan valvova silmä herpautua noita juoniverkkoja seuratakseen ja paljastaakseen. Jos jolloinkin on tuntunut esiintyneen liikaa vetelyyttä tai toimettomuutta tuon vaarallisen kumousliikkeen hommiin nähden, on siitä kyllä syytä huomauttaa. Mutta joutavaa puhetta on se, jota taas viime päivinä on eri muodoissa saatu oikeistotaholta kuulla, että näet me muka emme laillisilla keinoilla ja "lakiin sidottuina" voisi noita vehkeitä torjua. Juuri niillä keinoin ja ainoastaan sillä esivallan aseella ovat nuo juonet katkaistavissa. — jokainen muu yritys olisi onnettomuus, joka juuri veisi siihen, mistä pyritään eroon. Kommunistit eivät näet voisi toivoa mitään sen mieluisempaa, kuin että esivalta selittäisi lainmiekkansa liian heikoksi ja sallisi turvautua johonkin muuhun.

Lain miekka on tässä ainoa tehokas ase. Mutta jos sen käyttäjissä huomataan jotakin vikaa olevan, niin siinä ei ole korjaukseen ryhtymistä suinkaan laiminlyötävä.— Tolari.

Oulun lääni jaetaan kahtia.

Mikäli H. S:lle on ilmoitettu, on valtioneuvostossa parhaillaan valmistettavana eduskunnalle annettava esitys Oulun läänin jakamisesta kahteen osaan. Esityksen mukaan tulisivat Kemin ja Lapin kihlakunnat liitettäviksi uuteen Lapin lääniin, johon myöskin liitetään vasta perustettu Petsamon lääni.

Vielä ei voida varmuudella sanoa, milloin puheenalainen esitys valmistuu, mutta tapahtunee se kuitenkin aivan lähitulevaisuudessa.

Rahanlähettäjille!
MAKSAMME DOLLARISTA
Smk. 33:50
Lähetyskustannukset, lähetettävän summan suuruuteen katsomatta, 25 senttiä postiteitse, $3.50 sähköteitse.

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r. l.
ainoa asiamiehemme, vastaa kauttamme lähetetyistä rahoista.

HELANDER & NEKTON
PRIVATE BANKERS,
Woolworth Bldg, Room 1104. 233 Broadway, New York City.

RAHAA SUOMEEN
Kurssi nyt **32.00** Smk. Dollarista

NIELSEN & LUNDBECK,
Vanhin ja Suurin Suomalainen Pankkiliike Amerikassa.
24 State St., New York
HAARAKONTTORIT: 176 North Deaborn St., Chicago, Ill.
115 Cherry St. Seattle, Wash.

Royal
Victoria Ave.
ja
PRINCESS
May Street
Teaatteri
Fort William,

KANSAN HUVITTELUHUONE

Kohtuulliset hinnat.

Me joka aika mielihyvällä tervehdimme tervetulleiksi kaksoiskaupungin suomalaiset.

E. C. BROWN
HUUTOKAUPPIAS.
Tavaroita ostetaan käteisellä ja myydään komissionilla.
Hyvä varasto kaikellaisia käytettyjä tavaroita.
Puhelin S. 2841.
416 May St., Fort William.

CHAS. G. JENKENS
HAUTAUSTOIMISTO ja PALSAMEERAAJA
711 Victoria Ave. Puh. S. 62
Fort William.
Liikkeemme tunnuslause "PALVELUS."

Kaikellaisia
KAHVILEIPIÄ JA PIIRAKOITA
on meillä joka päivä aina saatavana. Kaikki puhtaasti valmistettuja.

Käyttäkää
Richardson'in Leipää.
Postitilaukset linjoille täytetään pian ja huolellisesti.
Richardson'in Leipuriliike
224 Bay st., Puh. N. 257.

Suomalainen
Sekatavarakauppa
Thomas Franssi.
Copper Cliff, Ont.
Puhelin 32 L. Box L.
Licence No. 8-10870.

F. J. WILSON
Rohdos- ja Paperikauppa.
Copper Cliff & Creighton Mine, Ontario.
Me valmistamme lääkkeitä myös lääkärien reseptien mukaan.

Tilatkaa
"Suomen Tasavallan Perustuslaki ja Hallitusmuoto"
POSTIVAPAASTI 25c.
Tutustukaa synnyinmaamme nykyiseen kansanvaltaiseen hallitusmuotoon!
CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ontario.

Toht. H. Holm
ottaa jälleen vastaan sairaita ja tekee leikkauksia
ISHPEMINGIN SUOMALAISESSA SAIRAALASSA.

NAYTA
naapurillesi Canadan Uutiset ja kehoita häntä se tilaamaan.

— Suomesta saapunutta, kotimaista romaanikirjallisuutta on saatavana t. l. konttorista pitkien iltapuhteittenne ratoksi.

ta. Niiden mukaan Lenin oli aina poikana ollessaan vakava ja jörö. Hän ei koskaan ottanut osaa toisten leikkeihin ja ilonpitoon, hyvä oppilas, aina ensimäinen luokallaan. Hän ei koskaan auttanut tovereitaan, ei sallinut heidän kopioida vihkostaan eikä selittänyt heille pyynnöstäkään vaikeuksia. Hänestä ei suinkaan pidetty, vaikka kukaan ei uskaltanut suorastaan asettua häntä vastustamaankaan. Näin hän vietti kahdeksan vuotta lyseossa, aina yksin, käytökseltään kömpelönä, jörönä, susimainen kiilto pienissä silmissään.

Leninin yliopistoajoilta kertovat hänen tuttavansa seuraavaa: Hän menestyi opinnoissaan mainiosti, mutta se johtui pääasiallisesti siitä, että hänelle ei ollut mitään pyhää, hän ei käsitellyt mitään tunteillaan. Hän ei koskaan innostunut kajahtelevista sanoista, ei kauniista ajatuksista ei sattuvista vertauksista, ei historian suurista kuvista. Hänen ahtaassa ja kylmässä sielussaan ei ollut sijaa sille, mikä on nuoruuden riemu ja kauneus — mielikuvitukselle. Hän innostui vain silloin kun pääsi puhumaan siitä, kuinka köyhälistö kerran maailmassa tempaa vallan käsiinsä, ja tähän hän uhrasi monen yön unet.

Sitten käy Kuprin kertomaan omista kokemuksistaan Leninin nähden ja siirtyy aivan viime aikoihin. Hän mainitsee seuraavan tapauksen:

Lenin tulee ulos asunnostaan Kreml. linnan komendanttisiivestä astuen saliin missä neuvottelu ja pidetään. Kaikki ovat nöyrinä hänen edessään. Ei kumarreta, mutta hänen kättään puistetaan huulilla hymy kuin ryömivällä koiralla. Sanoilla "toveri Lenin" on paljoa nöyrempi kaiku kuin sanoilla "teidän majesteettinne."

Lausutaan kohteliaisuuksia: "Suoraan puhuen, toveri Lenin, on maailmassa nykyään vain kaksi merkittävää miestä — Te ja Wilson."

Lenin ei ole nero: hän on vain suuri kansanjohtaja, hän ei ole profeetta: vain ilkeä, hämärä profeetanvarjo. Kauneus ja taide eivät sovi häneen. Inhimilliselle toiminnalle hän on vain välinpitämätön. Hän ei tiedä mitään erotusta kauniin ja inhoittavan välillä, hän tuntee vain välttämättömän ja hyödyllisen. Hän ei rakasta ketään eikä tarvitse kenenkään ystävyyttä.

TAVARA, JONKA PUUTE HUOLESTUTTAA MAAILMAA.

Sen mukaan kuin maailman laivasto kasvaa, sen mukaan kasvaa myös polttoaineen puute. Vuosi vuodelta käy tämä tuntuvammaksi, niin että se jo huolestuttaa vakavasti kaikkien maiden hallituksia.

Kivihiiltä tosin olisi yltäkyllin vielä, sillä nämä varastot ovat suuremmat kuin on arvattukaan, vaan nykyajan laivoissa on sen käyttäminen sopimatonta monestakin syystä.

Etenkin on se epäkäytännöllistä suurissa aluksissa, joiden kuljettamiseksi on kehitettävä kymmeniätuhansia hevosvoimia voimaa. Tästä syystä lämmitettäänkin tällaisten alusten kattilat öljyllä, jota tarvitaan verrattain vähän ja jolla lämmitystyö on huokea. Se on huomattu olevan tähän tarkoitukseen kaikkein puolin sopivinta kaikista tunnetuista polttoaineista.

Öljyn käyttäminen on kumminkin vastuksellista siitä syystä, että siitä on puute, sekä ettei uunissa, jotka ovat tämän polttamista varten tehdyt, ei voi muuta polttoainetta käyttää. Öljyä on siis saatava, vaan mistä?

Yhdysvalloissa etsitään sitä paraikaa kiihkeästi, ja sitä onkin tavattu ennen arvaamattomilla paikoilla, vaan tuotanto siitä huolimatta on huolestuttavan pieni verrattuna kulutukseen. Maa tuskin voi tuottaa enempää kuin nykyään tarvitaan laivastoa varten, sen vuoksi tulevaisuus lisälaivoineen näyttää huolestuttavalta. Hallitus pohtiikin asiaa miettivästi, sillä toivo lisätä kotimaista tuotantoa näyttää rajoitetulta. On siis päivän selvää, että öljyä on saatava ulkomailta, josta syystä on ryhdytty toimiin saada haltuun ulkomaalaisia aluksia... eita. Huomio on kiintynyt niin Keski kuin Etelä-Amerikaan etusijassa ja vieläpä Aasiaan ja Afrikaankin, jossa sitä myös on löydetty.

Tämä puute kumminkaan ei koske yksinomaan Yhdysvaltoja. Se on yhtä tuntuva muissakin n...... valtakunnissa ja etenkin Englannissa, jossa maailman suurin laivasto on olemassa. Tästäpä syystä onkin Englanti alkanut kilvoittelemaan Yhdysvaltojen kanssa öljyalueiden haltuunsa saamisesta, täydelleen käsittäen sen tilanteen, johon se voisi joutua Yhdysvaltojen saatua maailman öljymaat haltuunsa.

Kilpailu näiden kahden maan välillä lupaakin tästä syystä kehittyä jännittäväksi valtaustaisteluksi ulkomailla. Tähän saakka on luotettu yksityishenkilöihin sen tuotannossa, vaan mikäli on luultavaa, tulevat valtiot pakoitetuksi lähettämään retkikuntia tuntemattomille seuduille niitä tutkimaan, sillä yksityisten niin varat kuin liiketoimet tuskin riittävät tällaisin retkiin. Ainoa amerikalainen yhtiö, joka voisi kustantaa tällaisia yrityksiä, on Standard öljy-yhtiö, vaan sen liiketavat ovat sitä laatua, ettei se välitä retkikuntia kustantaa etsintätoimia varten. Kuten aikakautemme muutkin suuret yhtiöt, odottaa se tietoja ja löytöjä. Tarkoituksena on käyttää näitä edukseen, sillä sen asema öljyteollisuuden alalla tukee ja turvaa sen siihen määrään, että se voi pitää puolensa maailman kilpailijoilta. Siitä syystä se ei perustakaan kaivoista, jos vaan saa muunten ostaa raakaöljyä, jota nykyajalla monin paikoin onkin kyllin saatavana. Ei kumminkaan ole ymmärrettävä, että tämä yhtiö olisi tykkänään luopunut öljymaista. Vielä nytkin ostaa se paralita alueilta paraat seudut joko tulevaisuuden tai liiketurvallisuutensa varalta, sillä sen aikeena lienee pysyä riippumattomana mahdollisista suhteista, jotka voisivat joskus tulevaisuudessa kehittyä sen vahingoksi.

Vaikkakin Standard öljy-yhtiö empimättä on maailman voimakkain ja suurin, löytynee Englannissakin yksi yhtiö, joka kykenee ankarasti kilpailemaan sen kanssa. Tämä on Englannin kansallisöljy-yhtiö, joka omistaa Etelä-Venäjän ja Vähän-Aasian öljykentät. Tämän lisäksi lienee sillä öljymaita Egyptissä sekä muissakin maailman osissa. Kaikesta tästä huolimatta on öljystä kasvava puute, joko, ellei sitä saada poistetuksi tuottavien öljyalueiden löytämisellä jostakin maailman osasta, tulee vaikuttamaan joko laivaston rajoittamisen tai pakottamaan muun polttoaineen käyttämistä. Kumminkin ennenkuin mihinkään muutostoimiin ryhdytään, tultanee joka maailmanosa tutkimaan ja tarkastamaan, yksinpä navatkin, sillä mahdollisuudet tuollakin ovat yhtä hyvät kuin muualla. Senpä toteaa jo se löytö, joka on tehty MacKenzie joen varsilla Jäämeren rannikolla. Suhteet viittaavat myös Alaskassa olevan öljyä ja luultavasti löytyy sitä Siperiassakin sekä muualla Aasiassa. Etenkin luulisi sisä Aasiassa olevan sitä suuret alat ja toivomukset siellä olisivatkin suotuisat, sillä tämän maa-alan sisäiset osat ovat vielä suureksi osaksi tuntemattomia.

Kumminkin, mikäli on tämän kirjoittajalle persoonallisesti tunnettu menettelystä öljykentillä, en usko öljyn olevan niin vähissä kuin tällä erää luullaan. Yksin Wyomingissa on satoja kaivoja, jotka ovat tulpatut yhdestä tai toisesta syystä. Joka viikko tavataan näet yksi tai useampi kaivo, jotka kumminkin usein tulpataan. Etenkin harjoittavat suuremmat yhtiöt tätä menettelyä, eikä useinkaan ole tietona muilla kuin yhtiön miehillä mitä näissä kaivoissa on sekä missä ne ovat. Samaa keinoa harjoitetaan kaasukaivojenkin kanssa. Nekin ummistetaan ja jätetään siihen vastaisuuden varalta. Eikä tätä keinoa harjoiteta ainoastaan Wyomingissa, vaan joka paikassa, missä öljykenttiä löytyy. Tästä päättäen löytyisi Yhdysvalloissa tuhansia tulpattuja kaivoja, joita pidetään salassa jostakin tuntemattomasta syystä. Arvatenkaan eivät syyt ole samat kaikissa tapauksissa, vaan suurin osa niistä lienee tukittu jonkinmoisen liikekeinottelun takia, jota, niin yleisesti täällä harjoitetaan omien etujensa valvomiseksi.

H. H. McL.

Vapaa sana.

KUN TYÖLYÄISET PÄÄSEVÄT VALTAAN.

Aika kuta kutakin, sanoi pässi, kun päätä leikattiin. Niinpä todella. Aikaa se on tämäkin, jota nyt eletään. Minusta, joka olen maanmoukka, tuntuu maailma ikäänkuin se olisi survinmylly, jota houkkajoukko käyttelee. Siinä survotaan suutareista suurmiehiä ja sikapaimenista pappeja. Prohvesooreita ja astronoomeja tehdään niistä, jotka vuoden kaksi ovat kansakoulua käyneet. Ei siis tarvitse enää puolta ikäänsä koulunpenkillä hikoilla virkoihin päästäksensä, eikä tiedoistakaan ole niin väliä, kunhan vaan kylliksi osaa haaveilla. Ovathan ne kangastuksetkin muutteita ja monen mielestä todellisia, vaikka hetken kuluttua hajoavatkin ja katoavat olemattomiin. Vaan välipä sillä, jos harhakuvat hajoavatkin, kunhan vaan ovat hetken huvitteena olleet.

Tässä pari päivää sitten näin erään toiskielisen lehden toimisto osastossa otsakkeen "Suurmiehiä." Aha, ajattelin, ka, onhan niitäkin vielä olemassa, vaikka luulin ne jo kadonneeksi sukupuuttoon. Tartuin siis palstan laitaan intomielin ja luin, että oli huomattu jossakin mies, jonka nero veti vertoja kenraali Washingtonille. Hän oli näet päättänyt selostaa oliko metsäsika todellakin ilmanennustaja. Tätä tarkoitusta varten oli hän hankkinut itselleen viisi metsäsikaa tehdäksensä tarpeelliset havainnot helmikuun toisena päivänä, joka täällä Amerikassa on saanut nimekseen **metsäsian päivä.** Hänen touhunsa kumminkin kaikki myttäytyivät, syystä kun neljäntoista vuotias poikansa, jota piletään kahta kauheampana nerona, oli ampunut kaikki metsäsiat ja myynyt ne eräälle neekerille opassumeina kahdesta dollarista kappaleen.

Luettuani kirjoituksen luulin erehtyneeni. Kai luin väärän palstan, ajattelin ja silmäsin uudelleen sen otsaketta. Eikä mitä. "Suurmiehet" olivat tämän kirjoituksen otsakkeena ja isästä sanottiin, että hän oli nero ja pojasta että hän oli yhä suurempi. Jos tuon kirjoittaja olisi sattunut tähän pöytäni päähän, olisin varmaan vetänyt häntä vasten leukoja, kun kehtasi tuollaista pilaa tehdä. Suutuksissani pistin takin päälleni ja lähdin lehden toimistoon, jossa vaadin päästä toimittajan puheille.

Poikanen opasti minut perähuoneeseen, jossa toimittaja hikoili. Ärtyneenä paiskasin lehden hänen eteensä ja tiuskasin mitä tarkoitatte moisella pilalla?

Pilalla? — Millä pilalla? kysyi hän.

Tuollaisella pilalla, kun olette kirjoittanut otsakkeella "Suurmiehet."

Pilaa! Eihän se ole pilaa. Nuo miehet todella ovat suurmiehiä.

Oi pyhä Mooses! huudahdin tehden koko käänteen ja pötkien ällistyneenä pois ihan kuin selkäänsä saanut koira.

Kotia tultuani olivat ovelleni kolkuttamassa Ruikan Risto ja Koposen Kyösti. Ka tuossahan hän nyt juuri tulee, huudahtivat. Missä sitä nyt on kuljettu.

Tuolla kävin lehtitoimistossa, vastasin ovia avatessani. Tulkaa sisään, pojat. Mitä kummia maailmalle kuuluu?

No eipä erityisiä. Satuimme tähän päähän kylää ja pistäysimme teitä katsomaan. Mitäs te tiedätte?

Enpä suurempia vastasin. Tämä nykyinen maailman meno näyttää vaan niin hontelolle, etteipä siitä ole paljon susillekaan.

No, miten se nyt niin honteloksi on käynyt? kysäsi Risto iskien silmää Kyöstille.

Suurin vika on siinä, että häntä näyttää muuttuneen pään sijalle, vastasin. Tämä maailman meno on ihan väärin päin.

Ehei, naurahti Kyösti. Kyllä teillä nyt on väärä käsitys. Olette liian vanha ja vanhoillinen. Kyllä se nyt tämä maailma alkaa kulkemaan sitä oikeata tietä, jota pitääkin. Tähän asti se on kulkenut väärinpäin, vaan nyt se oikeaa. Me panemme sen samalle mallille kun on elo Mars-tähdessäkin, jossa työmiespuolue on vallassa. Siellä asuvat kaikki työläiset lasista tehdyissä taloissa, eivätkä tarvitse muuta kuin istuskella ja pitää hyvää aikaa, sillä siellä tekevät kaiken työn koneet. Ihmiset siellä vaan nauttivat elosta iloten ja riemuten. Siellä ovat kaikki maailman herkut syötävänä ja samppania juotavana ja sitä tuodaan kunhan vaan ääntää.

Vai niin, sanoin, no mikä vaan tuon sanoman tuolta toi?

Ka eihän sieltä kukaan ole sanomaa tuonut, sillä sieltä ei pääse kukaan tänne paremmin kuin täältäkään sinne, kun ei ole vielä sellaista konetta keksitty, joka pystyisi sinne lentämään. Vaan kaikki tuo on nähty kaukoputkilla, ja on nähty sekin että siellä on mahdoton määrä kasteluojia ja lisää niitä koneet tekevät. Näiden avulla kastellaan siellä kaikki maa, koska siellä ei kuulu satavan kun toisiksi ilmoiksi. Ja mitä tiedonsaanteihin muuten tulee, kuuluu Markooni saaneen sieltä langattoman, jonka on julaissut kielisissä lehdissä. Sieltä on kuulemma ilmoitettu, että siellä ei ole mitään muuta kuin työläisiä, sillä porvarit ovat kaikki pudotettu avaruuteen napojen kohdalta, jossa ulostus kuuluu olevan suurin. Niitä ei ole kuulemma nähty siellä sukupolviin enää. Siellä on työläisten ihannevaltakunta jo täydessä kukoistuksessa. Suihkulähteet juoksevat parasta viinaa ja makeisia on poimittavana joka talon edustalla. Silkkivaatteetkin kuuluvat olevan huonoimmat vaatteet. Siellä kuulutaan myös keksityn keino miten voidaan lentää ilmassa ilman mitään apukeinoja. Marsin olot ovat kaksituhatta vuotta meidän olojamme edellä, sanoo Markooni, vaan sellaisiin oloihin sitä mekin vielä pääsemme, kunhan työläiset saavat vallan maailmassa.

Katsos konnia, sanoin kuin Kyösti vaikeni. Ovatpa tottamaar taitavia kun ovat mitään tekemättä voineet aivolliset koneet keksiä. Eivätkö he pelkää, että nuo koneet jonakin päivänä kyllästyvät heitä palvelemaan ja heittävät heidät kaikki navoilta avaruuteen.

Kyösti ja Risto painoivat lakit päihinsä ja lähtivät kävelemään.

Heikinpoika.

Kuinka suuri on Saksalta vaadittava sotakorvaussumma.

Se vahingonkorvaussumma, jonka Parisissa liittolaiskonferenssi tuomitsi Saksan maksamaan, on niin suunnaton että ajatusta huikaisee sen yrittäessä käsittää summan suunnatonta suuruutta.

Jos 226,000,000,000 kultamarkkaa ladottaisiin päällekkäin kahdeksi pylvääksi tulisi kumpikin huomattavasti pitemmäksi maapallon halkaisijaa.

Jos nämä 226,000,000,000 markkaa olisivat 10-kruunun seteleissä, muodostaisivat ne päällekkäin asetettuina, 5,000 yhtä korkeata pylvästä kuin Parisin Eiffel torni.

Näiden 226,000,000,000 kultamarkan kuljettamiseen tarvittaisiin 500 junaa, jokaisessa 20 vaunua.

20 Saksan markan kultarahan läpimitta on yli 20 mm., mutta laskemalla sen ainoastaan 20 mm:ksi saamme ne vierekkäin asettamalla nauhan, jonka pituus on 226,000 km. ja ulottuisi se lähes 6 kertaa maapallon ympäri. Auto, joka kulkisi 100 km. tunnissa, tarvitsisi pysähtymättä kulkeakseen nauhan päästä päähän, yöt ja päivät samalla nopeudella 94 vuorokautta.

Mieheltä, joka uupumatta kulkisi 12 tuntia päivässä ja joka tunti 6 km. menisi tuohon kävelyretkeen nauhan päästä päähän 8 vuotta 7 kk. 10 päivää.

Jos 3 henkeä laskisi joka päivä 8 t. päivässä tuota summaa 20 mk. kultarahoissa menisi heiltä laskemiseen 215 vuotta, jos he joka minuutti voisivat lukea 100 kpl.

— Köyhyys ei käsitä pohjaa rikkaudella ei ole loppua.

Carl H. Salminen Agency

Pohjoislännen Suomalainen Matkustajaliike

Duluth, Minnesota

Edustaa kaikkia tunnettuja valtamerilinjoja. Järjestää Huvimatkueita

SUOMEEN

Suomalaisten ensi kesänä aijotulle tervehdysmatkalle on valittu tilaa näillä laivoilla:

UNITED STATES, Scandinavian-American Linjan — Lähtee New Yorkista Toukokuun 19 päivänä. (Norjan ja Ruotsin kautta.)

AQUITANIA, Cunard Linjan — Lähtee New Yorkista Toukokuun 24 päivänä. (Englannin kautta.)

OLYMPIC, Valkosen Tähden Linjan — Lähtee New Yorkista Kesäkuun 4 päivänä. (Englannin kautta — sama laiva, jolla Amerikan Suomalaiset Liikemiehet ja Laulajat aikovat tehdä huvimatkan.)

Allekirjoitettu on laivayhtiön puolesta valtuutettu järjestämään ja huoltamaan matkalle aikovien matkaa koskevia asioita. Ohjeita passien hankinnassa ja leimauttamisessa, tuloverojen suorittamisessa y. m. matkaa koskevissa asioissa saadaan kirjeellisesti tai henkilökohtaisesti konttorissani.

Huvimatkalle lähtevät otetaan vastaan New Yorkissa ja opastetaan luotettavaan suomalaiseen majataloon. — Tilatkaa matkalippunne ajoissa, että paikka laivalla voidaan varata. Erityisesti perheellisten tulisi toimia aikaseen voidaksemme varata hytin koko perheen varalle. Liittäkää tavallinen $20.00 käsiraha sitä varten.

Carl H. Salminen Agency

Box 455, Duluth, Minn.

SAKSA TARJOAA LIITTOLAISILLE 120 BILJOONAA MARKKAA.

Parisi, Ranska. — Journalin Berlinin kirjeenvaihtaja ilmoittaa lehdelleen, että Saksa tulee tällä viikolla Lontoossa pidettävälle konferenssille esittämään tarjouksen, minkä mukaan se maksaisi liittolaisille sotakorvausta yhteensä 120 biljoonaa mark kaa kolmenkymmenen vuoden kuluessa. Kirjeenvaihtaja selittää saaneensa tiedon "parlamentaarisista lähteistä." Korvaussummasta suoritettaisi 4,000,000,000 joka vuosi, joko rahassa tai tavaroissa, sen mukaan, miten asia konferensissa päätetään.

Tiflis neuvostojoukoilla.

Konstantinopoli, Turkki.— Tiflis, Georgian tasavallan pääkaupunki, on naasen bolshevikien käsissä tänne helmik. 26 p:nä saapuneitten tietojen mukaan. Bolshevikien, jotka äskettäin valtasivat Tiflisin varastot, mutta lähtivät pakoon georgilaisten hyö kätessä, sanotaan nyt uudelleen tunkeutuneen kaupunkiin.

Parisiin tiedotetaan Georgian joukkojen tyhjentäneen Tiflisin. Sinne on muodostettu vallankumouksellinen komitea ja Georgian hallitus on siirtynyt Kutais'iin, 150 mailia luoteeseen Tiflisistä.

Montenegron kuningas kuollut.

Antibes, Ranska. — Montenegron kuningas Nicholas kuoli täällä maaliskuun 1 p:nä. Italian kuningasparia odotetaan hautajaisiin, joitten pitoa ei vielä ole tarkalleen määrätty.

Spracklinin juttu vieläkin kummittelee.

Windsor, Ont. — Rev. J. O. L. Spracklinia vastaan nostettu syyte ravintolanpitäjä Beverly Trumblen ampumisesta viime marraskuulla havaittiin v. k. 24 p:nä pidetyssä oikeusistunnossa aiheettomaksi. Suurlautakunta harkitsi päätöstään 55 minuuttia. Jutussa oli päätodistajana Mrs. Trumble, joka kielsi miehellään olleen pyssyä. Eräs todistajista lausui Mrs. Trumblen pitäneen ampuma-asetta kädessään kohta ampumisen jälkeen, minkä Mrs. Trumble kielsi.

Suomen la'nat ulkomailta.

Köpenhamina, Tanska. — Berlingske Tidendelle Helsingistä tullut sähkösanoma kertoo Suomen hallituksen epäonnistuneen koettaesaan saada Yhdysvalloista $25,000,000 lainan. Yhdysvaltain rahamarkkinat ovat nykyään suljetut ulkomaisille lainanottajille.

Keefer ja St. Lawrencen vesitie.

Ottawa, Ont. — F. H. Keefer on ilmoittanut ryhtyvänsä alahuoneessa hommaamaan erikoiskomiteaa, joka ottaa selvää niistä eduista, joita Suurten Järvien ja St. Lawrence-joen kautta mereen johtava vesitie tarjoaa. Mr Keefer pyytää komitean kiinnittämään erikoista huomiota sekä lisääntyviin purjehdushelpotuksiin sekä St. Lawrencesta saatavan sähkövoiman käytäntöönottamiseen.

— **Jumalanpalvelukset maaliskuulla:** 6 p. Port Arthurissa klo 10 aam. ja klo 8 illalla ja Fort Williamissa klo 3 päivällä. — 13 p. Fort Williamissa klo 10 aam. ja Port Arthurissa klo 8 illalla.— 20 p. Conmeessa L. Poutasen talolla klo 2 päivällä. — 25 p. Lapin koululla, klo 2 päivällä. — 27 p. Port Arthurissa klo 10 aam. ja klo 8 illalla ja Fort Williamissa klo 3 päivällä. — 28 p. Morganissa Hiltusessa klo 2 päivällä ja Nolalun koululla klo 8 illalla.

Jaakko Hirvi,
262 Wilson St., Port Arthur, Ont.

— **Kiitettävästi onnistui** A. Kotilan perheen hyväksi pidetty avustus-iltama suomalaisella kirkolla Port Arthurissa viime perjantai-iltana tuottaen puhtaaksi tuloksi $62.10. Epäsuotuisa ilma nähtävästi vaikutti sen, että tilaisuudessa oli ainoastaan vähän väkeä, mutta mukana olevat käsittivät velvollisuutensa avuntarpeessa olevia kohtaan ja siksi päästiin näin hyvään tulokseen. Yllämainittuun summaan on myöskin luettu ne $6.25, jotka eri henkilöt olivat antaneet past. J. Hirvelle iltamiin tuotavaksi, kun eivät itse olleet tilaisuudessa niihin pääsemään.

— **Ompeluseuran kokous** Port Arthurissa oli kirkon alisalissa torstaina. Väkeä oli tilaisuudessa kohtuullisesti, ja alussa suoritettiin hengellinen ohjelma, minkä huomattavin numero oli pastori J. Hirven pitämä puhe, missä hän m. m. lyhyesti mainitsi siitä, että päivä sattui olemaan hänen papiksi vihkimisensä 14 vuosipäivä.

Kokouksessa järjesteltiin perjantaina pidetyn avustus-iltaman toiminta ja suunniteltiin toimia keväällisiä lippumyyjäisiä varten. Pöytätuloa oli $11.10 kestityksestä, minkä oli varustanut Mrs. J. Hirvi. — Seuraava kokous on kahden viikon päästä kirkkosalissa. Kestityksestä huolehtivat Mrs. M. Ruuska ja Mrs. T. Peterson.

— **Port Arthurin veroperuste.** Port Arthurin veroperuste vuonna 1921 on neljäkymmentäyksi milliä, ilmoitetaan virallisesti rahakomitean raportissa kaupunginvaltuustolle. Vastaava peruste vimevuonna oli 37 milliä. Valtuusmiehillä ei ollut mitään muistutettavaa ilmoituksesta, sillä heillä oli se jo tietona ennen kokouksen alkamista.

— **Asutusasiamies paikkakunnallemme.** Viime maanantaina saapui sähkösanoma, missä kerrotaan Ontarion hallituksen päättäneen nimittää piiriimme asutusasiamiehen. Päätökseen ovat vaikuttaneet herrat N. M. Paterson ja Charles Birkett, jotka jonkun aikaa sitten kävivät Torontossa hallituksen jäseniä puhuttelemassa. Nimitys tulee suuresti edistämään paikkakuntamme kehitystä, täällä kun on joutilaana tuhansia eekkereitä farmimaata, joka pienillä kustannuksilla saadaan viljelyskuntoon.

— **Nipigonin juoppoja vastaamassa.** James Horan Nipigonista, vakuutti tuomari O'Brienille, että hän oli poikansa kanssa nauttinut 22 pulloa viinaa kymmenessä päivässä ja vapautettiin syytöksestä, mikä oli häntä vastaan nostettu viinanmyynnistä.

Fred Patenaude, myöskin Nipigonista, sai sakkoa $200 ja kulut viinanmyynnistä. Patenaude kyläkin sanoi lahjoittaneensa saamansa kaksi lähetystä väkijuomia ystävilleen, mutta tuomari ei siihen oikein luottanut, kun syytetty ei edes muistanut ystäviensä nimiä.

— Kultamöhkäleen, joka painoi 21 paunaa, löysivät Joe Miller ja Johnny Stein Notion purosta, Shasta kauntista, Californiasta. Möhkäle on suurin mitä Californian 'kultakuumeen' jälkeen on löydetty.

Tilatkaa Canadan Uutiset!

CANADAN UUTISET
suomalainen sanomalehti Canadassa, ilmestyy jokaisena Torstaina.
Kustantaja
The Canada News Publishing Co.
Erick J. Korte, Liikkeenhoitaja.

TILAUSHINNAT:
Canadaan: $3.00 koko vuodelta, $1.75 puolelta vuodelta, $1.00 3 kuukaudelta ja 40 senttiä kuukaudelta.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen: $3.75 koko vuodelta ja $2.25 puolelta vuodelta.

ILMOITUSHINNAT:
50 senttiä palstatuumalta kerran julaistuna. Pitempiaikaisille ilmoituksille kohtuullinen alennus. Halutaantieto- ja nimenmuuttoilmoitukset 75 senttiä kerta, $2.00 kolme kertaa. Naimailmoitukset $3.00 kerta, $3.00 kolme kertaa. Avioliitto- ja kihlausilmoitukset 60c palstatuumalta. Kuolonilmoitukset $2.50, muistovärsyillä $3.00. Syntymäilmoitukset $1.50. Avioeroilmoitukset $2.00.
Pöytäkirjat, tiliselvitykset, ääniluettelot, luento-ilmoitukset y. m. 30 senttiä tuumalta.
Uutisten joukkoon aijotuista ilmoituksista peritään 15 senttiä riviltä.
Pienimmänkin ilmoituksen hinta on 50 sentt. Postissa tulevia ilmoituksia ei hyväksytä velaksi tuntemattomilta.
Poliittiset ilmoitukset $1.00 tuumalta.
Kaikki liikkeelle aijotut kirjeet, tilaukset ja rahat ovat lähetettävät osoitteella:
CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ont., Canada.

Canadan Uutisista lainattaessa on lähde mainittava.
Osoitemuutoksesta tulee ilmoittaa lehden konttoriin sekä vanha että uusi osoite.

CANADAN UUTISET
(The Canada News)
The Finnish Newspaper in Canada. Published every Thursday by The Canada News Publishing Co. Erick J. Korte, Manager. Daily News Bldg., Port Arthur, Ont.

CANADAN UUTISET
is welcomed and read in every Finnish home in the Dominion. It is the only direct advertising medium for those manufacturers and merchants who wish to create and build a profitable and permanent demand for their products and merchandise by the large and ever growing Finnish population residing in Canada. Place your trial advertisement and get results.
Advertising rates 50c per inch.
Political advs. $1.00 per inch.
Advertisements must reach our office Wednesday noon to appear on Thursday's issue.
Subscription price in Canada $3.00 per year, United States and other countries $3.75 per year in advance.

Entered as second class mail matter, Dec. 1, 1915, at the Post Office at Port Arthur, Ontario, Canada.

THE AIM OF THE CANANDAN UUTISET.
The help preserve the ideals and sacred traditions of this, our adopted country, the Dominion of Canada: To observe its laws and inspire others to respect and obey them: To strive unceasingly to quicken the public's sense of civic duty: In all ways to aid in making this country greater and better than we found it.

— Puhdas kulta ei pelkää tulta, tulta pelkäävä ei ole kultaa.

— Tähtää ylös töilläsi ja aivoillasi äläkä suullasi.

— Suuri onni on olla terve, suurempi vielä tulla terveeksi.

— Paljon riippuu ympäristöstä; muurahaiselle näyttää oljenkorsi varmaankin korkealta puulta.

— Ihminen voipi kyllä elämässänsä oppia kaiken, ellei hän sitä ennen sattuisi kuolemaan.

— Rumakin työ muuttuu usein kauniiksi, kun historian hämy peittää sen tarujen ja runon verholla.

— Sillä, jonka jo omistaa, ei ole enää samaa viehätysvoimaa, mikä sillä oli silloin, kun sitä vasta toivoimme itsellemme.—Pilinius nuor.

— Kansan onni ja menestys, sen henkinen kehitys ja aineellinen hyvinvointi riippuu siitä, miten paljon sen keskuudessa on voimakkaita, päämäärästään tietoisia yksilöitä.

— Surkein näky on ihminen, joka on myrtynyt maailmalle. Takasin lyömisen halu ja koston himo pyrkii vetämään sellaista kaikille kompassin suunnille samalla kertaa. Kun mies myrtyy toisiin, niin on hän mennyttä kalua, olipa hän sitten kuinkakin ponteva, älykäs tai vikkelä. Kaikki menee häneltä nurin yhtä varmaan kuin Aatami söi omenan.

— Lilly Karjalan nykyisiä murrosaikoja käsittelevä teos "Opiksi jo eletty," josta on tässäkin lehdessä julaistu, on nyttemmin Suomessa painettu. Kirja on saatavana Canadan Uutisten kirjakaupasta ja on sen hinta 60 senttiä.

Tilanne Intiassa.

Intian nationalistit, jotka eivät tyydy siihen itsehallintoon, minkä Suur-Britannia on maalle lahjoittanut, ovat tarttuneet uuteen aseeseen, millä he uskovat päämäärän saavuttavansa. Mahatma Gandhisin johdolla he ovat ryhtyneet boikoteeraamaan ei ainoastaan Britanniassa valmistettuja tuotteita, vaan myöskin uutta valtaneuvostoa, tuomioistuimia ja oppilaitoksia. On tuskin luultavaa, että kaksi viimemainittua tulee yleisölle vastenmielisiksi, vaikkakin olettaisi, että niin kävisi kahdelle ensinmainitulle. Yleensä hindut eivät luottavat brittiläiseen oikeuteen eivätkä pidä viisaana ottaa pois lapsinaan oppilaitoksista, ennenkuin yksityisiä kouluja on ehditty perustaa. Gandhisin tarkoituksena näyttää olevan osoittaa kansalle, että Intia kykenee tulemaan toimeen ilman Englannin ylivaltaa ja se käy parhaiten päinsä olemalla niin vähän kuin mahdollista brittiläisten kanssa tekemisissä. Hän siis uskoo Intian itsenäisyyteen ja vaatii, että Suur-Britannian on vetäydyttävä syrjään. Tällaisen menttelyn syihin voidaan lukea se, että kansallisen itsenäisyyden ajatus on sodan aikana herännyt Intian kansassa. Selitetään, että jos kerran Englanti taisteli puolustaakseen niinkin pienen maan kuin Belgian itsenäisyyttä ja kaikki Euroopan suuret kansat ja Amerikka selittivät puolustavansa pienten kansain itsemääräämisoikeutta, on Intiallakin oikeus odottaa Englannilta samaa kohtelua. Toinen syy, mikä lisää vastenmielisyyttä Englantia kohtaan on kenraali Dyerin menettely Amritsarissa ja muut tapaukset, joista brittiläiset eivät ole saattaneet asianomaisia vastuuseen.

Tärkeä asia, jolla on vaikutusta hindujen voittoon on se, että kaksi voimakasta uskonnollista lahkoa, hindut ja muhamettilaiset, jotka vuosisatoja ovat olleet verivihollisia, ovat nyt vapauspyrinnöissään liittoutuneet. Kaikkialla Intiassa harjoitetaan voimakasta itsenäisyyspropagandaa, Gandhisin ylioppilaille pitämän puheen tuloksena oli, että 600,000 oppilasta poistui meluisasti kouluista.

Vaikkakin nationalistien toiminnalla ei ole mitään vakavampia tuloksia saavutettu, on se kuitenkin alituisena uhkana Englannin herruudelle Intiassa. Odotetaan, mihin toimenpiteisiin brittiläinen hallitus tilanteen selventämiseksi ryhtyy.

Kenraali Smutsin voitto Etelä-Afrikassa.

Etelä-Afrikan yleisten vaalien tulokset tuottivat varmaankin suuren pettymyksen kaikille, jotka olivat odottaneet saavansa niissä nähdä ensimäisen oireen brittil. maailmanvallan haurauteen. Vaalit toimitettiin helmikuun 8 p:nä ja olivat ne ensimäiset sitten Etelä-Afrikan Unionin perustamisen, ja tulokset osoittavat, että eroaminen brittiläisen valtakunnan yhteydestä ei enää tule kysymykseen. Kenraali Jan Christian Smuts, joka on brittiläisen valtioyhteyden huomattavin kannattaja ja seuraa kenraali Botha-vainajan esimerkkiä suosimalla Etelä-Afrikan hollantilaisen ja brittiläisen rodun yhteistoimintaa, on saanut loistavan voiton.

Voidakseen käsittää äskeisten vaalien merkityksen on välttämätöntä luoda silmäys lähivuosien poliittisiin tapauksiin. Kun kenraali Smuts, joka oli valittu Etelä-Afrikan pääministeriksi kenraali Botthan jälkeen, palasi viime maaliskuulla takaisin Europasta, toimittuaan edustajana rauhanneuvotteluissa, huomasi hän vaikutusvaltansa vähentyneen. Viime maaliskuun vaaleissa tuli hänelle nimellinen vähemmistö parlamentissa, joka on kokoonpantu neljästä puolueesta. Edustajahuoneeseen, jossa on 134 jäsentä, valittiin ainoastaan 44 Bothan—Smutsin "Etelä-Afrikalaisen puolueen" jäsentä, ja samaten 44 nationalistijäsentä, suurimmaksi osaksi leppymättömiä irroittautumisaatteen kannattajia, jotka sodan alkuaikoina sekaantuivat Bothan sittemmin kukistamaan saksalaiskapinaan. Tätä voimakasta puoluetta johti kenraali Herzog, erittäin kiivas buuri-politiikko. Edustajahuoneeseen kuului lisäksi 25 englantia puhuvaa 'unionistia' Sir Thomas Smarrt'in johdolla ja 21 työväenpuolueen edustajaa Col. Cresswellin johdolla. Työväenpuolueen asema oli epämääräinen. Se vastusti kenraali Herzogin brittiläisvastaista katsantokantaa, mutta myöskin kenraali Smutsia hänen oletetun kapitalistimielisyytensä tähden. Sir Thomas Smarrt ohjasi unionistipuolueen kannatuksen kenraali Smutsille, joten hän pysyi hallituksen johdossa vain neljän äänen enemmistöllä.

Viime kesän aikana kenraali Herzog teki kaikkensa saadakseen buuri-väestön vihamieliseksi brittiläiselle valtioyhteydelle ja vähensikin siten niin paljon Smutsin henkilökohtaista kannatusta, että hänen hallituksensa hajosi. Syyskuun lopulla pidettiin Blomfonteinissa kongressi, jossa hollantilaisen väestön kaikki katsantokannat olivat edustettuina. Kenraali Smutsin kannattajat esittivät päätöslauselman, jossa tunnustettiin Etelä-Afrikan oikeus valtiolliseen eroon, mutta pidettiin sellaista tekoa epäsuotavana ja vaadittiin Etelä-Afrikan kysymyksen rauhallista käsittelyä perustuslaillista tietä. Kongressissa ei saatu aikaan mitään päätöstä, sillä kiihkeät nationalistit eivät sovintoehdotukseen suostuneet. Silloin kenraali Smuts otti rohkean askeleen ja muodosti Sir Thomas Smarrtin kanssa uuden puolueen, johon kuuluu liberaalinen hollantilainen väestö ja englanninkielisten vähemmistö, työväenpuoluetta lukuunottamatta.

Kenraali Smutsin kannattajat pelkäsivät äskeisten vaalien edellä, että työväenpuolue, joka johti vaalitaisteluaan jyrkästi kapitalistivastaisessa hengessä, vaikkakaan se ei missään muodossa kannattanut irroittautumisajatusta, voisi siinä määrin heikentää Smutsia ja Smarrtia, että kenraali Herzog kykenisi maalaisväestön kannattamana saamaan enemmistön ja julistamaan tasavallan. Siinä tapauksessa olisi varmasti sattunut rauhattomuuksia jopa verenvuodatustakin, sillä rotuviha olisi silloin kuohahtanut korkeammalle kuin milloinkaan ennen. Kapmaa ja Natal olisivat irroittautuneet ja koko maa olisi kärsinyt arvaamatonta taloudellista tappiota. Sitäpaitsi olisi ollut alituinen pelko mustaihoisten hyökkäyksistä, jos kerran Etelä-Afrika olisi kokonaan jäänyt vaille Suur-Britannian suojelusta ja varajoukkoja. Maan oman edun kannalta, vaikka ei asiaa brittiläisen valtakunnan kokonaisuuden kannalta otettaisikaan, on tulosta pidettävä ilahuttavana. Työväenpuolueen häilyvä osanotto näyttää tulleen sille itselle turmioksi.

Vaaleissa on yksi kohta, joka suoranaisesti koskee Canadaakin ja jonka kiihkeämpien brittiläisten imperialistien tulee ottaa huomioon. Voittaneen "Etelä-Afrikan" puolueen hollantilainen ja samalla hallitseva ryhmä on virallisesti paheksunut "Suur Britannian ja Irlannin Yhdistynyttä Kuningaskuntaa ja sen alusmaita ja territorioita edustavan federaalisen tai valtakunnallisen parlamenttihallituksen tai lainlaatijakunnan muodostamista." Ilman sitä julistusta olisi kenraali Smuts mahdollisesti menettänyt paljon kannattajiaan kenraali Herzogille. On ilmeistä, että Etelä-Afrikan valitsijain enemmistö on siten tahtonut osoittaa että valtakunnallisen yhteyden tulee jatkua nykyään voimassaolevilla perusteilla ilman tiukempaa lainlaadinnallista painostusta. — L. J. M.

TUIPALON JOHDOSTA
täkäläisessä englanninkielisessä kirjapainossa, jonka painokonetta olemme käyttäneet, painetaan lehtemme toistaiseksi Fort Williamin kaupungissa toiskielisessä kirjapainossa. Tämä hankaluus voi aiheuttaa sen, ettei lehtemme ilmesty niin tuiki säännöllisesti kuin tähän asti, mutta toivomme lukijoiltamme kärsivällisyyttä siksi kunnes saadaan asiat taas oikealle ladulle.

Rauhanaate ja sen kehitys viime aikoina.

Kukapa meistä ei tuntisi ja myös tunnustaisi, että elämä on aina ollut ja yhä tulee olemaan kovaa taistelua, keinoista ja usein jäljistäkin piittaamatonta sotaa vain sodan vuoksi sekä tylyä luontoa että toisia ihmisiä vastaan. Tällaisessa taistelussa ratkaisu aina kääntyy sellaisen eduksi, jolla on voimaa, oli hän sitten yksilö tai kokonainen valtio. Yhä enemmän on aikojen vieriessä tultu siihen tulokseen että voima parhaiten takaa käskyjen noudattamisen sekä valtioitten sisäisissä oloissa että suhteessa toisiin valtioihin. Jo vanhoilta ajoilta polveutuva sananparsi: si vis parcem, para bellum (jos rauhaa tahdot, niin varustaudu sotaan) tunnettiin ja tunnustettiin aina meidän aikoihimme asti ainoaksi oikeaksi ohjeeksi. Aikakautemme alussa käsitettiin että sota on ainoa tunnustettu ratkaisukeino valtioiden keskinäisissä riidoissa, soturi miehen paras ihanne, vieläpä naisenkin. Sotatila oli siis aivan yhtä välttämätön normaatila kuin rauhakin.

Mutta uudemmalla ajalla käydyt sodat ovat yhä tuhoisammiksi sotavälineiden kehittyessä näyttäneet, että yksi ainoa sota saattaa syöstä kukoistavankin valtion rappiotilaan kymmeniksi jopa sadoiksi vuosiksi. Enimmän juuri syyttömät saavat siinä kärsiä. Niin alkoivat johtavat vatliomiehet yhä enemmän kallistua pitämään rauhaa normaalitilana, sitävastoin sotaa epänormaalina, poikkeuksellisena aikana. Sillä olihan totta, että "aseitten puhuessa lait vaikenivat," ja lakeihin kuitenkin kaikkien valtioiden rauhallinen kehitys perustui.

Aluksi tahdottiin sodan lyömiä haavoja parannella siten, että sovittiin valtojen kesken joistakin periaatteista, joita sodissa oli noudatettava. Esim. linnoittamattomien kaupunkien hävitys, aseettomien tappaminen, sotavankien murhaaminen kiellettiin. Vähitellen koetettiin saada riidat neuvotellen ratkaistuksi lähetystöjen ja lähettiläiden kautta, sotaa koetettiin viimeiseen asti välttää. Tällaisissa neuvotteluissa kuitenkin voiman aiheuttama uhka takasi parhaiten nopean sovinnon, jossa heikompi oikeassakin ollen oli pakoitettu myöntymään. Voiman oikeus oli muuttunut useinkin mielivallan oikeudeksi, mikä taas herätti määrätöntä katkeruutta häviölle jääneessä. Siksipä pienemmät ja heikommat valtiot pyrkivät hakemaan toisista tukea liittojen avulla. Yhä suurempia liittoja syntyi, yhä suurempia summia uhrataan sotavarustuksiin, syntyy tasapainon ylläpitämiseksi aseellinen rauha. Mutta aseellinen rauha ei pystynyt lopullista asein ratkaisua poistamaan, ainoastaan lykkäämään toistaiseksi.

Näin ollen ryhdyttiin jo aikaisin etsimään aseellisen rauhan vastapainoksi toisia ratkaisukeinoja kiistoille. Ensin oli alettava voimakas valistustyö rauhanaatteen hyväksi kaikissa maissa ja kaikissa piireissä. Niinhän kansojen rauhanrakkaus tulisi olemaan vastapainona hallitusten sodanhalulle. Asian auttamiseksi monet yksityiset tekivät suuria lahjoituksia, joista toistaiseksi suurin on amerikkalaisen Andrew Carnegien v. 1910 tekemä 10 milj. dollarin suuruinen. Perustettiin myös pysyväisiä toimistoja, keskusvirastoja rauhanasian edistämiseksi, eräs sellainen Berniin ja toinen Brysseliin. Tuontuostakin pidettiin aatteen kannattajain kesken kokouksia, kongresseja, aluksi harvemmin, mutta vuodesta 1889 melkein joka vuosi. Rauhanaate sai paljon kannattajia etupäässä sosialististen puolueiden keskuudessa, yliopistopiireissä, vieläpä parlamenttipiireissäkin. Pian astuivat valtiomiehet johtoon ja niin pidettiin ensimmäinen valtojen välinen rauhankonferenssi 1899 Haagissa. Tuloksena sopii mainita pysyväinen sovinto-oikeus, jonka asemapaikkana oli oleva Haag. Sen ratkaistavaksi saattoi jokainen valtio vapaaehtoisesti jättää kiistakysymyksiä, mutta alistuminen oli tietenkin myös vapaaehtoista. Aikojen kuluessa se ratkaisikin useita, tärkeitäkin kysymyksiä, kaikkiaan hiukan toistakymmentä. Konferenssin alotteesta tekivät monetkin Europan valtiot määrävuosiksi sopimuksia, joissa sitoutuivat jättämään eräiden mahdollisten riitaisuuksien ratkaisun sovinto-oikeudelle. Toinen rauhankonferenssi pidettiin Haagissa 1907, mutta siinä ei saatu mainittavaa aikaan. Esillä oli kysymys sotavarustusten vähentämisestä, mutta Englanti, Venäjä ja Saksa eivät suostuneet mihinkään sitoumuksiin. Kolmas konferenssi kutsuttiin Amerikan Yhdysvaltain toimesta koolle 1915, mutta sen pitäminen lykkäytyi sodan takia aina viime vuoteen asti. Tuloksena tästä konferenssista oli kansainliitto, jonka syntysanat Yhdysvaltain presidentti Woodrow Wilson lausui.

Presdentti Wilsonin käsityksen mukaan äskettäin lopetettu maailmansota oli oleva viimeinen. Sen jälkeen kiistakysymykset ratkaistiin sovinnollista tietä. Jokaiselle valtiolle olisi oleva oikeus liittyä kansainliittoon, jonka kokouksissa sillä olisi äänioikeus, aluksi kaikilla valtoilla yhtäläinen. Kaikkien liiton jäsenten tuli suostua supistamaan sotavarustuksiaan määrättyyn määrään, jättää kiistakysymykset sen neuvoston ratkaistavaksi, tarkastaa ja tarkistaa valtioitten väliset sopimukset. Takanaan oli sillä oleva sotavoima, jonka muodostaisivat joko liittoon kuuluvien valtojen armejat tai erikoisesti asetettu sotaväki. Korkeimpana johtomiehenä olisi valittu presidentti, jolla apuna olisi oleva keskusneuvosto. Keskusneuvosto valmistelee asiat, jotka rauhankonferenssille esitetään. Jo alusta alkaen oli suunniteltu, että kansain liiton neuvosto saisi pyytämättäkin käydä käsiksi riitakysymyksiin, joista maailmanrauha voisi rikkoutua. Kansainliiton aate oli — kuten sanottu— amerikkalainen, ja sellaisenaan kaunis paperilla, mutta sen toteutus osoittautui hyvin pian varsin vaikeaksi.

Presidentti Wilson esitti suunnitelmansa ympärysvaltojen johtomiesten hyväksyttäväksi. Seurasi jakso neuvotteluja joiden tuloksena oli kansainliitto, mutta tuntuvasti alkuperäisestä suunnitelmasta poikkeava. Sen keskusneuvoston muodostavat ne valtiot, jotka äskeisessä sodassa olivat ympärysvaltain puolella. Toiset suurvalloista, esim. Englanti, äänestävät myöskin alivaltioittensa äänillä. Ratkaiseva vaikutus siis päätösten tekoon on juuri eräillä voitajilla, Ranskalla ja Englannilla. Ne ovat itse hyväksyneet sotilasvarustusten rajoitusta koskevan kohdan, mutta tulkitsevat sen koskevan vain äskeisiä vihollisiaan. Pienten kansain oikeuden olla olemassa, vähemmistöjen oikeudet valtioissa ne myös takaavat, mikäli ei asia koske heitä itseään. Useita Euroopan tärkeimpiä valtoja liitosta puuttuu, Ameriikka kokonaan pysyy syrjässä. Neuvoston määräysten valvonta on kokonaan näiden ympärysvaltain käsissä. Kysymykset, jotka siellä on käsitelty ja ratkaistu, on enemmän mahdin avulla ja — mikäli näyttää — jossakin määrin puolueellisesti ratkaistu, mikä taas ei takaa pysyväistä rauhaa. On kuin olisi kansainliitto muodostunut hiukan niinkuin karikatyyriksi alkuperäisestä suunnitelmasta. Sitä vastaan ovat monet valtiot jo panneet jyrkkiäkin vastalauseita, tehneet muutosehdotuksia, mutta niiden käsittely on siirtynyt toistaiseksi.

Nykyisin on Suomikin hyväksytty jäseneksi asianomaiseen liittoon ja hyötyä siitä maalle toivotaan. Miten sitten käy, sen näyttää tulevaisuus. Yksi ainakin on varma, nim. että Suomen itsenäisyys on varma tosiasia, ja jos kansainliitto jotakin Europan asioissa merkitsee, pysyy tämä saavutus. Tietysti jokainen toivoisi, että rauhanaate sen avulla olisi lopullisen voittonsa saavuttanut, vaikka ehdottomasti onkin syitä jotka antavat aihetta sitä epäillä. — K—n.

— Teon tekee rikolliseksi ilkeämielinen tarkoitus.

Ympärikatsauksia.

XIV.

Helmikuulla on ollut kahden Amerikan huomatuimman miehen syntymäpäivä. Sanotun kuun 12 päivänä oli marttyyripresidentti Lincolnin syntymäpäivä ja 22 päivä presidentti Washingtonin, jota suuri Amerikan Yhdysvaltojen kansa syystä kyllä kunnioittaa tasavaltaisen valtakuntansa isänä. Tahtomatta riistää mitään suurelle Washingtonille tulevasta kunnioituksesta ja arvon-annosta, tekisi ympärikatsausten kirjoittajan mieli sittekin asettaa presidentti Lincolnin ylemmälle sijalle. Hänen suuruutensa ei ole vain kansallista laatua, niin kansallisclämän puitteissa kuin se ilmeneekin, vaan on se niin sanoakseni yleismaailmallista, saaden valtavuutensa niistä ihmisyyden ja oikeuden aatteista, joiden ajajana Lincoln uskalsi järkähtämättä seisoa silloinkin, kun hän tällä teolla saatti isänmaansa kahtia hajoamisen vaaraan. Olisipa meillä vain tänäänkin enemmän sellaisia Lincolnin tapaisia henkilöitä, jotka uskaltavat rohkeasti pitäytyä vakaumukseensa ja kysyä vain sitä mikä on oikeus, ja vähemmän niitä, jotka taistelevat sillä tai tällä puolella ja sen tai tämän asian vuoksi, vain siksi että se kuuluu sen puolueen ohjelmaan, johon he lukeutuvat!

* * *

Hauskansurullisen kuvan, eli miten sitä sanoisimme, antaa Neuvosto - Venäjän kultaisesta vapaudesta seuraava kertomus, jonka Venäjältä äskettäin saapuneet pakolaiset kertovat pietarilaisessa Cinisellin sirkuksessa äskettäin sattuneesta välikohtauksesta: Eräässä näytännössä on arenalle asetettu tuoli, "valtaistuin", johon muuan yleisön suosima klovni "porvariksi" pukeutuneena istuutui. Samassa ilmestyy näyttäm. toinen klovni työmiehen helposti tunnettavassa asussa ja ryhtyy muitta mutkitta häätämään porvaria istuimeltaan. Syntyy aikamoinen käsirysy, ja hetkisen kuluttua kieriskelevät riitapuolet arenalla — lainkaan huomaamatta kolmatta, — juutalaisen tunnusmerkkeihin puettua klovnia, joka käsiään hykerrellen lähestyy "valtaistuinta", mihin viimein luontevasti asettautuu.

Viimein kuitenkin toinen keskenään painiskelevista huomaa tulijan ja huudahtaa itsesyyttävin äänensävyin toverilleen: "Tyhmyreitä olemme! Keskenämme tappelemme ja annamme juutalaisen sillä aikaa käydä hallitusohjiin!"

"Mitä sinä ihmettelet," lohduttaa toinen. "Eihän sitä kukaan muukaan ole huomannut.." Viime sanat lausunut viittaa samalla kädellään näytäntöä seuraavan yleisön istuinriveille.

Suosionsotusten myrsky. — Klovnit vangittiin viipymättä.

* * *

Kuprin kuvaa Leninin.

Aikakauskirjan "Atlantic Monthly" tammikuun numerossa Aleksander Kuprin julkaisee elämäkerrallisen kuvauksen Leninistä piirtäen hänestä hyvin eloisan ja totuudenmukaisen kuvan. Tehtyään aluksi selkoa Leninin suvusta ja elämäkerrasta — hänen isänsä oli maanomistaja Simbirskin kuvernementissä ja hän sai kasvatuksensa Kasanin yliopistossa — tekijä julkaisee pari kertomusta Leninin poika-ajoil-

Nykyinen kurssimme rahalähetyksille SUOMEEN

Postin kautta ja sähköteitse on

Smk. 32:00

Dollarilta.

Myös myömme pankki-osoituksia (shekkejä) markoissa yllämainit. kurssin jälkeen ja erikoisia, kolmen prosentin korkoa vetäviä matkustajien shekkejä dollareissa, jotka Suomessa lunastetaan siellä voimassa-olevan dollarin kurssin jälkeen.

Lähetyskulut rahalähetyksille postin kautta on 15c. summille alle $20.00; sitä suuremmilta summilta mitään kuluja ei peritä.

Lähetyskulut sähköteitse on $3.56 kaikilta summilta.

Kaikki lähetykset osoitetaan postin kautta, jos sähkösanomalähetystä ei erikoisesti pyydetä.

Osoittakaa lähetyksenne vastaanottajan ja lähettäjän osoitteella varustettuna osoitteella:

Foreign Department
First National Bank
HANCOCK :: MICH.
—Perustettu v. 1874.—
Varat yli..........$3,000,000.00.

Kirjoittakaa suomeksi; meillä on kuusi suomalaista liikkeessämme.

RAHAA

Suomeen

lähettäessänne ottakaa huomioon, että allekirjoittaneella on joka päivä tiedossa Suomen rahan todellinen arvo ja voi niinollen maksaa aina päivän korkeimman kurssin rahalähetyksistä.

KURSSI ON TÄNÄÄN

29,00

SUOMEN MARKKAA CANADAN DOLLARISTA.

Kaikki lähetykset osoitetaan postin kautta, jos sähkösanomalähetystä ei erikoisesti vaadita. Sähkötysmaksu on $4.30. Lähetyskulut rahalähetyksille on 40c summille $40.00 asti, 50c summille $50.00 asti, 75c. summille $100.00 asti. Jokaiselta seuraavalta sadalta 25c.

Tiedustelkaa erikoiskurssia isoille lähetyksille.

Lähettäessänne rahoja tulee vastaanottajan ja lähettäjän nimet ja osoitteet kirjoittaa hyvin tarkasti.

Erick J. Korte,
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Thunder Bay Lumber Co.

516 Simpson St. FORT WILLIAM Puhelin 511 S.

192 Court St. So. PORT ARTHUR Puhelin 1230 ja 483 N.

Varastossa aina täydellinen valikoima

LAUTOJA, RAKENNUSTARPEITA, IKKUNOITA, OVIA KATTOPÄREITÄ ja ASFALTTI PAHVIA, POLTTOPUITA.

Kolia myöskin Port Arthurin offiisissa.

Kyselkää suunnitelmia ja rakennusarvioita vapaasti suomalaisilta isänniltä molemmilla jaardeilla.

Murhisaari.

Kirjoitanut
OSMO IISALO.

(Jatk. edell. n:roon.)

II.

Pitkin pimeätä rantaa...

Antti painoi oven kiinni niin äänettömästi, ettei narahdustakaan kuulunut. Viimeksi näki hän tuvasta vaimonsa säikähtyneet silmät ja tuon niistä aina näkyvän rakkaan ja hellän huolen. Portailla hän jo kyyristyen meni kumarassa pitkin pirtin kylkeä metsän puolelle, niin että pirtti jäi hänen ja rannan väliin. Mutta vielä metsään päin mennessään hiipi hän kyyryssä pensaitten suojassa, mataen harmaana juovana maassa varovaisemmin kuin koskaan metsoa soitimella lähestyessään. Vasta kun hän onin viitan välin päässä tuvasta oli päässyt pieneen notkelmaan, jossa kasvoi tiheätä viidakkoa, oikasihe hän ja lähti kuulumattomin askelin painaltamaan metsään päin. Sinne päästyään seisahtui hän kuuntelemaan. Ei kuulunut mitään. Erämaan rauha oli nyt niin täydellinen, ettei juuri korvalla erotettavan äänen saattanut sanoa sitä häiritsevän. Oli aivan tyyni, niin tyyni, niin tyyni, että kuulo, ikäänkuin työttömäksi jääneenä, suorastaan anoi ääntä. Mutta ei mitään! Kyllä! Nyt kuului järveltä telkän änkkääminen. Kuuluu aivan selvään, miten se yhä hätäisemmin ääntelee kiirehtien pitkin kaislikon rintaa uidessaan, kunnes äkäisellä kaksois-äännähdyksellä pyrähtää lentoon...

Sitäpä Antti juuri oudoksuen kuunteli, sillä kukaan ei ole ennen tähän aikaan telkkiä Haukiperällä häirinnyt. Se on se sama, joka päivällä kuikkia ajoi lentoon...

Veri kohahti hänen ohimohinsa. Painautuen syvemmälle metsään lähti hän kaartaen pyrkimään rantaan päin. Taas hän seisahtui ja kuunteli henkeään pidätellen, taas hiipi eteenpäin. Metsän helmassa oli melkein kokonaan pimeä, mutta Antti oli tottunut silloinkin metsässä liikkumaan. Hän laski jalan maahan varoen ja tunnustellen kuin tuntosarvilla, kunnes oli varma, että jalka painuisi pehmeästi sammaleen. Ja rantaan päästyään siirsi hän varoen syrjään lepän lehviä, ennenkuin uskalsi astua rannan aukeamalle.

Mitään ei näkynyt, ei kuulunut. Rauhassa lepäsi siinä öisessä levossaan järven selkä. Kauempana oli vielä veden kalvossa ikäänkuin valon häivähdystä, mutta rannoilla oli jo pimeys. Kaislain latvoilla leijaili jo sumua. Korpi seisoi vahtina rannalla syvänä ja synkeänä, leppymättömänä, ikäänkuin alati odottaen sitä, jonka varalle se ainaiseksi oli pukeutunut lohduttomiin väreihinsä. Antin jalan pelästyttämänä pyrähti lentoon yökiveltään veden rajasta rantasipi, puhjeten pitkään valittavaan piiskutukseen, joka syyttäen kaikui korven ilottomassa yössä. Kauempana selällä teki lintu pitkin veden pintaa lentäessään pehmeän kaaren, kääntyi jälleen lepokiveänsä kohti, saapui lähemmäksi lyöden yhä harvempaan suipoilla siivillään, kunnes puikahti paikalleen istumaan. Mutta Antti tiesi, että sillä on joka hermo jännityksessä, että se on valmis minä hetkenä hyvänsä taas lentoon pyrähtämään, että se on aina vaaran saavuttamattomissa...

Varovasti työnsi hän vesille pienen kaksilaitansa, kietoi airot hangoista riepuun ja lähti soutamaan pitkin pimeätä rantaa äänettömästi kun aave. Syvään painoi hän airot veteen, veti tasaisesti vettä poruuttamatta, nosti aironsa hitaasti ja veti taas. Ja venonen oli herkkä kuin omatunto, totellen soutajansa pienintäkin viittausta. Juuri tuosta kaislikon ja avoveden rajasta suuntasi se kulkunsa, ei niin läheltä, että airot olisivat kaisloja kahauttaneet, mutta ei niin kaukaakaan, että rannalla seisoja olisi selällä heti väreet nähnyt...

Antti souteli sinne päin, mistä oli päivällä kuullut airon kolketta. Ei hän tosissaan itsekään jaksanut mitään vaaraa uskoa, mutta hän oli oppinut olemaan varovainen. Hän oli kuullut airon kolketta, ja jos soutaja oli mennyt Vaaralan sivu, niin olisi hänen täytynyt taloonkin näkyä. Mutta ei ollut näkynyt. Oli siis soutanut niin liki rantaa ja äänettä, ettei oltu voitu talosta huomata. Mutta miksi? Mitä syytä oli Suomen puolelta kulkijalla näin huolta salata? Tai jos ei ollut soutanut talon sivu, niin oli vielä tällä puolella, piilossako? Mitä varten? Et minulta venettäsi piilota. Tarkkaan tunnen joka poukaman ja kaislikon keskeisen putaan. Kohtahan nähdään...

Kuin varjo liiteli Antin venhe pitkin rantaa, varovaisesti pistäytyen joka poukamassa ja kaarteessa, mutta turhaa näytti etsiminen olevan. Mitään ei löytynyt, ei jälkeäkään kulkijoista. Kauas ulotti Antti retkensä, mutta samalla tuloksella. Jo käänsi hän kokkansa kotiin, hiukan lepuuttaen airojansa eräässä kaarteessa, jota hänen hakemaan kyllästynyt silmänsä ei ollut huolinut ensi näkemällä tarkemmin tutkia. Nyt terotti hän katsettaan tarkemmin poukaman perällä olevan kaislikon kätköön.

Ruumis sävähti ensin kuumaksi ja sitten kylmäksi. Silmätkö valehtelivat? Näkyjäkö näkyi? Ei kumpaakaan. Veneen kokka näkyi seltä rannalta kaislikon läpi.

Antti oli aluksi herpautua, mutta tointui ja lipui kuulumattomasti niemekkeen taa. Hän oli mennyt aivan etsittävänsä kitaan. Mutta miksi ei kuulunut mitään ääntä? Missä olivat kulkijat? Tulta ei näyttänyt olevan myöskään, koska ei kajastusta näkynyt.

Hiljaa souti hän veneensä syrjemmälle kaislikkoon, kätki sen sinne ja hiipi maalle. Hengitystään pidättäen lähti hän korven sysimustassa pimeydessä osoittelemaan kohti tuota poukamaa, jossa veneet olivat...

Antti ymmärsi, ettei ollut oikea merkki tuo, että oltiin tuletta eikä käyty taloon yöksi, vaikka oltiin niin lähellä. Synkkänä jo mieli aavisteli. Silmä koetti kuin väkisellä tunkea pimeyden läpi, tutkiakseen sen aikomukset...

Hän painautui aluksi syvemmälle metsään, teki siellä kaarroksen ja alkoi lähestyä kaarteen perukkaa. Metsän loputtua aukesi ranta vetiseksi luhdaksi, joka syvemmän veden rajassa päättyi tiheään kaislikkoon. Maan puolelle kaislikkoa oli vedetty sarakkoon kaksi isoa kolmilaitaa.

Sen näki Antti pajupensaan suojasta metsän rajasta, mutta eniten oudostutti häntä se, ettei näkynyt merkkiäkään ihmisistä, ei tulta, ei ääntä. Lähemmäs vasta hiivittyään huomasi Antti sarakossa jälkien maalle johtavan...

Antti kuunteli tarkkaavaisesti mantereelle päin. Ei ääntäkään. Silloin ryömi hän matalana katsomaan veneitä. Yhdellä silmäyksellä näki hän, mitä erämiehiä olivat nämä kulkijat. Mutta ei ollut kalamatka mielessä, vaan tuottavampi toimi, tavaran tasaus väkevämmän voimalla. Ja airojen merkeistä tunsi Antti, että kulkija oli Soukelon Arhippainen, soutamassa kotiinsa veristä saalistaan. Nyt ymmärsi Antti päivällisen savunkin... Arhippaisen nuotio sekin...

Nuolena painalti hän metsään. Sydän löi haljetakseen ja jalka ei enää joutanut risun katkeamista varomaan, vaan hän samosi pimeätä korpea niin että metsä rytisi. Juosten kohosi hän korvesta kunnaan laitaan, ja näki siinä maakuopassa riutuvan nuotion. Hyvin osasi Arhippa tulensa salata, mietti hän arvostellen mennessään, hyvin, hyvin, jyskytti veri ohimoissa, pahoin, pahoin, moitti itseä mieli.

Kotiin ..östessaan ja pahinta pelätessään moitti Antti katkerasti tyhmyyttään, että oli jättänyt talonsa niin ajattelemattomasti saamattoman vanhuksen ja vaimon haltuun. Ja kun hän jo oli puolimatkassa, säväytti uusi itsesyytös sydäntä niin, että karmea kirous purkausi huulilta: hän oli aseeton, eikä ollut hoksannut puhkaista reikiä vainolaisen veneisiin. Se oli myöhäistä nyt, sillä kotiin täytyi päästä.

Vihdoin pääsi hän rantapolulle ja sitä myöten paikkaan, josta päiväiseen aikaan tiesi kotinsa näkyvän. Ei ainakaan tulta ja tulipaloa näkynyt. Hiukan sai Antin mieli edes siitä tyydytystä. Toivo virisi mielessä ja reuhtoen astui hän kotiaan kohden.

Hän saapui koti-aidan taakse. Kaikki näytti olevan hiljaa ja rauhallista kuin satoja kertoja ennen yöllä eräretkeltä kotiutuessa. Hän asteli jo varmemmin, mutta ihmetteli hiukan itsekseen Halli-koiran vaiteliaisuutta. Mutta pyörähtäessään tuvan nurkan ympäri solasta pihaan mennäkseen, ei hän enää tuota ihmetellyt, sillä koira makasi siinä solalla karvat pystyssä, mutta nuoli kylkiluiden välissä. Se oli kuollut siihen käppyrään aivan kuin olisi makuusijalle kolkattu, eikä ollut luultavasti suurta ääntä päästänyt. Olisihan Anttikin sen silloin tyynessä yössä kuullut...

III.

Sutena sukunsa puolesta...

Kun Antti oli painanut oven jälkeensä kiinni ja Helena sen salvannut, jäi hän hetkiseksi huolestuneena käsi salvan päälle seisomaan. Oikeinko se Antti todellakin vaaraa varoi...

Helenaa värisytti ja aivan vaistomaisesti kävi hän nurkassa taljalla uinuvaa pojuaan kohentamassa.

Vaari painoi luukun kiinni, pani senkin salpaan ja sytytti liedestä päreen, joka pihdissään alkoi ritisten palaa, savupillikkeitä pihkapaikoista puhallellen. Päresoiton epäselvässä valossa tuntuivat tuvan seinäin yläosat ja pikimusta katto kohoavan korkeiksi ja kiiltävässä mustuudessaan kammottavan juhlallisiksi holveiksi. Tupa tuntui kuin vuoren sisukselta, jonne ei kuu kuulunut eikä päivä päässyt. Vaari meni pöydän päähän istumaan, Helena askarteli karsinanpuolella.

Vaari oli Helenasta aina ollut hiukan kolkko mies, vähäpuheinen ja karu. Vielä vanhoillaankin oli hänen vartalonsa melko suora ja voimakas, mutta hartiat olivat jo kumarassa. Tukka oli tuuhea ja valkoinen, mutta kulmakarvat olivat vielä säilyttäneet tummuuttaan. Silmät olivat kuten aina olivat olleet, mustat ja katse terävä. Mustaverinen oli vaari, ja niin oli Anttikin, kuten useimmat muutkin tämän kulmakunnan kansasta, mitä Helena oli niitä nähnyt. Hänestä, joka oli lännempää vaaleamman kansan tyttäriä, se oli outoa. Mistä lienevätkin nämä tänne kulkeutuneet?

Nuorena oli vaari mahtanut olla komea mies, kuten oli Anttikin. Kun Helena vilkaisi vaariin pöydän päässä ja näki hänen jäntevät käsivartensa, uskoi hän todeksi sen, mitä hänestä oli kerrottu, ihailevat kertomukset hänen voimansa näytteistä. Oli kerrottu muutakin, oli mainittu, miten vaari oli nuorempana aina tarttunut mieluummin keihääseen kuin kuokkaan, saanut miehiä mukaansa retkille, joilta eivät kaikki palanneet, ja väliaikoina halusta retkeillyt pyyntimatkoilla, tai pajassa mäen rinteessä, polttanut Haukiperän malmia raudaksi ja siitä ilolla teräaseita takonut. Mutta lapion teki seppä huonon, kuokan vielä huonomman, kirveen jo paremman, keihään ja nuolen kärjen aivan erinomaisen.

Arasti vilkaisi vaimo seinälle pöydän yläpuolelle, jossa Antin tappara ja muut aseet olivat kahvassa. Ja sitä tehdessään hän säpsähti...

Ukkokin oli kohottautunut puoleksi pöydän varaan ja katsoi hänkin seinälle. Mutta hän ei näyttänyt katsovan poikansa eikä omaa asettaan, vaan tuijotti tuonne yhä ylemmäksi, aivan katon rajaan, jossa nokinen ja ruostunut kirves vietti virattomia päiviään. Helena tiesi, että se oli isoisän, sen ensiksi tänne tulleen kirves. Ja aivan kuin pojan kutsua totellen, kirposi seinästä vanha puunaula ja päästi varastaan kirveen kolahtaen lattialle...

(Jatkoa sivulla 7.)

Genuine Ford Parts
For Sale Here

Ford-Palveluks. Edullisuus

JOKAINEN Ford automobiilin ostaja saa Fordin myyjältä painetun luettelon osista hintoineen, jotka Ford auton valmistajat ovat määränneet.

Se on Fordin omistajan ja Fordin valmistajan välinen sopimus, millä Canadan 3,000 Fordin myyjää ja palvelusasemaa toimittaa kaikki Ford autojen välttämättömät korjaukset, siitä huolimatta mistä ne on ostettu, huippu-tehokkuudella — määrätyillä minimimaksuilla.

Nämä kolmetuhatta Fordin myyjää ja palvelusasemaa käyttää ainoastaan alkuperäisiä Fordin osia, ja alkuperäisiä Fordin osia saadaan vain Fordin palvelusasemilta ja myyjiltä.

Katsokaa ylläolevaa merkkiä kun tarvitsette palvelusta tai osia.

Ford-palvelus on päätekijä Ford auton edullisuudessa, kestävyydessä ja tehokkuudessa.

Ford-palvelus tuottaa Fordin valmistajille mitä toivotuimman tuloksen — kaikkien Ford autojen omistajain tyytyväisyyden ja hyväntahtoisuuden.

Minkätähden ette olisi Ford auton omistaja ja ottaisi osaanne Ford auton tarjoamasta säästöstä, tehokkuudesta ja tyytyväisyydestä?

Ford Motor Company of Canada, Limited
Ford, Ontario
45A

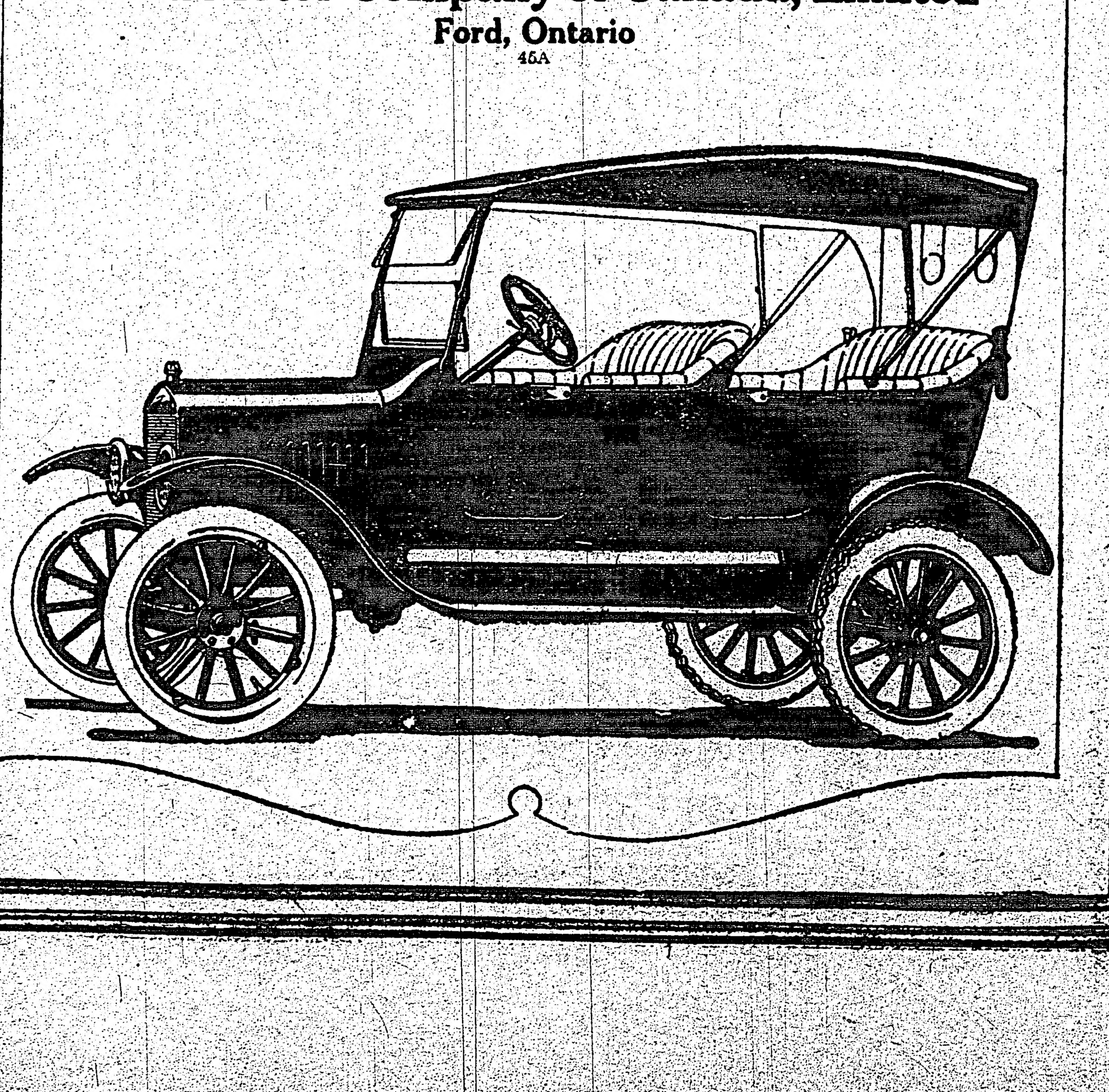

BLUE RIBBON TEA

Väkevän, voimakkaan, täysituoksuisen teen käyttäminen tuottaa suurinta tyydytystä, ja BLUE RIBBONILLA on nämä ominaisuudet täydessä määrässä. Epäilemättä voitte valmistaa useampia kupillisia yhtä voimakasta teetä paunasta BLUE RIBBONIA kuin mistään muusta teestä.

KOETTKAA SITÄ.

TALLETUSOASTO

Avatkaa tili tässä pankissa, sillä meillä on SUOMALAINEN TULKKI, joka mielellään vastaa kaikkiin pankkiasioitanne koskeviin kysymyksiin.

BANK OF HAMILTON

Perustettu 1872.

PORT ARTHURIN HAARAPANKKI
Cumberland & Lorne katujen kulmassa.
M. E. SOWDEN, Liikkeenhoitaja.

Haara-osasto myöskin Fort Williamissa.

Nimi on teillä vakuutena.

Ye Old Firm en valmistamat

Pianot ja Player Pianot

ovat alkuperäisiä ja kaikki muut ovat niitten jäljennöksiä.

Olkaa varma siitä, että ostamasanne soittokoneessa on nimi Heintzman & Co.

Myyjät

Heintzman & Co., Limited

402 Victoria Ave. Fort William.

Ei ole muitten muita myyjiä järvien päässä.

CANADAN UUTISTEN
TILAUSHINNAT
TAMMIKUUN 1 P:STÄ 1921

CANADAAN:

Koko Vuosi	$3.00
Puoli Vuosi	$1.75
Neljännes Vuosi	$1.00

YHDYSVALTOIHIN JA SUOMEEN:

Koko Vuosi	$3.75
Puoli Vuosi	$2.25
Neljännes Vuosi	$1.50

Yksityisnumerot 10c kappale.

Yhäti kohonneet paperinhinnat ja painatuskustannukset sekä Tammikuun 1 p:stä voimaan astuvat uudet kallistetut postimaksut sanomalehdille Canadassa ovat pakoittaneet meidät kohottamaan tilaushinnan

TILAUSLIPPU.

CANADAN UUTISTEN TOIMISTO
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Myötäseuraa $........ CANADAN UUTISTEN ....
vuosikerran tilauksesta, joka on lähetettävä osoitteella:
Nimi ....
Postikonttori ....
Katu eli Box No. ....
Valtio ....

Mainitkaa onko tilaus uusi eli uudistus.

Canadan Suomalaisten Kesä-vierailu ja -huvimatka Suomeen ensi kesänä.

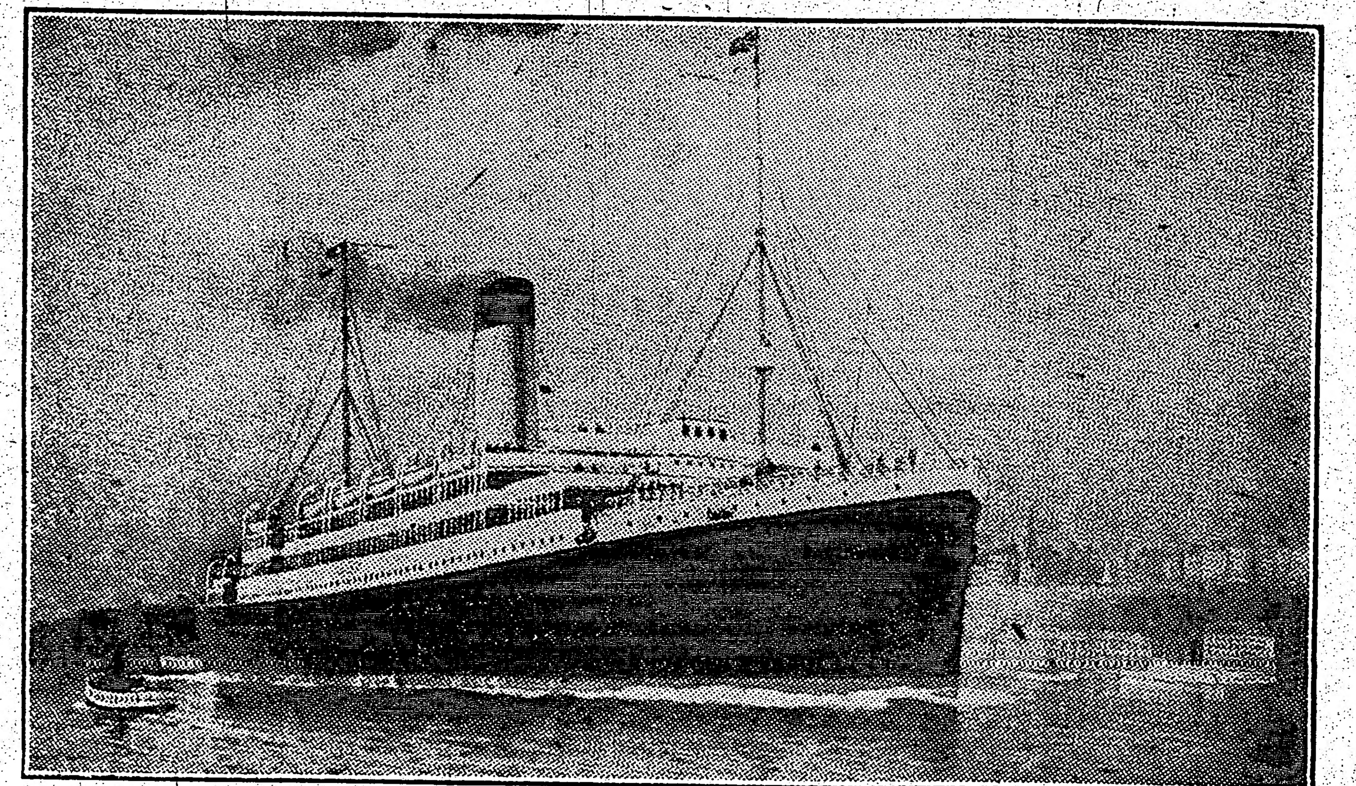

Valtamerilaiva "MEGANTIC", joka kuljettaa suomalaiset yli Atlannin.

Missä on kesä ihanin? SUOMESSA! Eikö totta? Niin reipasta ja virkistävää ja samalla niin leudon viehättävää, herkkää ja tunnelmarikasta, sanalla sanoen, niin suloisen ihanaa kesä-aikaa ei ole kukaan suomalaisista kotimaan rannat jätettyään viettänyt kuin saimme viettää armaassa synnyinmaassamme. Siksi palaakin sinne mieli usein, tuonne ihanien muistojemme maahan, palaa vielä kymmenvuodet vieraissa vietettyämmekin. Mutta ajatuksien askartelu rakkailla ja ennen kotoisilla rannoilla ja kentillä ei yksin tyydytä. Mielikuvituksen lento kotimaahan tuo monta kertaa palavan halun päästä vielä kerran ainakin näkemään tuttuja lapsuuden leikkikenttiä, kotimaan ihanaa kesää ja sen valoisia kesä-öitä, vaikkapa ei enää eikoisikaan jäädä milloinkaan kotimaahan olemaan.

Taloudelliset vaikeudet usein viivyttävät ja estävät tämän mielihalun toteuttamista. Mutta järjestämällä erityisen suomalaisten joukolla kotimaassa vierailun, suuren kesähuvimatkan Canadasta Suomeen, on allekirjoittanut koettanut, siinä määrässä kuin se tällaisella toiminnalla on mahdollista, raivata esteitä kansalaisilta kotimaassaan vierailuhalun noudattamisen tieltä.

Yhdysvalloista on ennenkin tehty joukkovierailuja Suomeen, ja maamme itsenäisyyden asemaan pääseminen antoi näille vierailuille uutta virikettä, niin että sieltä nyt jo on monta vierailua tekeillä. Ennen Yhdysvalloista tehtyihin joukkovierailuihin on varmaankin liittynyt Canadankin suomalaisia. Mutta varsinkin nykyisin on matkustus Yhdysvaltain kautta Suomeen Canadassa asuville kansalaisille sangen epäedullinen. Ensiksikin löytyy rajan yli pääsyvaikeudet Yhdysvaltain ja Canadan rajalla, sitte tulovero, jonka Yhdysvaltain satamista ulkomaille lähtevien tulee suorittaa ja joka on peritty niltäkin, jotka ovat alunpitäen lähteneet Canadasta ja ovat vain kulkeneet Yhdysvaltain kautta. Tähän lisäksi tulee eroitus rautatie- ja laivapilettien hinnoissa, mikä New Yorkin kautta kulkiessa tulee noin parisenkymmentä dollaria kalliimmaksi kuin Montrealin kautta sekä monet juoksut, puuhat ja vaikeudet asioiden järjestelyssä New Yorkissa sekä oleskelukustannukset siellä järjestelyyn kuluvana aikana ja sitä paitsi rahan kurssialennus, yhdysvaltalaisten ottaessa Canadan dollarin vastaan ainoastaan 80 tai korkeintaan 85 sentistä.

Nämä seikat kannattaa kaikki ottaa huomioon suunnitellessa vierailu- ja huvimatkaa Suomeen ensi kesänä, sillä kaikista yllämainituista hankaluuksista ja kuluista välttyy matkustamalla Montrealin kautta, tästä Canadan suursatamasta suoraan Englantiin lähtevässä laivassa. Ensi kesänä tarjoaa se parhaan tilaisuuden kotimaassa käymiseen tai kotimaahan matkustamiseen.

The International Mercantile Marine Lines yhtiön suomalaisena edustajana Canadassa on allekirjoittanut, joskaan itselään ei ole tilaisuutta matkaan liittyä, järjestänyt tämän vierailu- ja huvimatkan yhtiön myötävaikutuksella siten, että Valkean Tähden suuri valtamerilaiva

"MEGANTIC"

tulee kuljettamaan Canadasta Suomeen aikovat matkailijat yli Atlannin. "MEGANTIC" on kaikilla nykyajan mukavuuksilla varustettu suuri ja nopeakulkuinen höyrylaiva. Ehdottomasti moitteeton palvelus tullaan antamaan matkustajille, sen ovat yhtiön päämiehet vakuuttaneet. Jos siis ajoitte matkustaa Suomeen ensi kesänä, niin valitka tämä laiva. "MEGANTIC" lähtee Montrealista Liverpooliin

Toukok. 28 p.

ja saapuvat sillä laivalla matkustavat Suomeen kesäkuun puolivälissä eli kesken kauneimmillaan olevaa kesää ja voivat ottaa osaa Suomessa siirtolaisvierailujen aikana pidettäviin juhliin heti alusta alkaen.

Vierailulle aikovien huomioon pyydämme myöskin kiinnittää,että "MEGANTIC" saapuu Englantiin noin viikkoa aikuisemmin Yhdysvalloista tulevia huvimatka-aluksia, joten "MEGANTIC" laivalla matkustajat joutuvat Englannista Suomeen purjehtiville laivoille myöhemmin tulleita edullisemman asemaan. He joko välttävät tungoksen kokonaan, ehtien lähteä jo ennen toisten saapumista, tai samaan laivaankin joutuessa saavat ennen tulleina varmasti sijan Suomen laivassa, siinäkin tapauksessa, että Yhdysvalloista tulevia olisi enemmän kuin Suomen laivaan yhdellä kertaa voidaan sijoittaa.

Allekirjoittanut tulee yhtiön valtuuttamana huolehtimaan suomalaisten matkajärjestelyt, hankkimaan tilat laivalle, antamaan passit matkustajille, auttamaan matkatavarain lähetyksessä tältä paikkakunnalta lähteville sekä huolehtimaan kaikista matkaa koskevista asioista, jotka monellekin matkalle aikovalle ovat tuntemattomat ja tuottavat vaikeuksia.

Matkavalmistelut, varsinkin passin laittaminen olisi aloitettava aivan ensi tilassa. Kun epäilemättä kuitenkin satoja kansalaisia tulee matkustamaan tässä laivassa, niin voidaksenne varmasti saada tilan itsellenne laivassa, on parhainta ryhtyä valmistuksiin aikanaan ja ilmoittaa heti minulle, kun olette päättäneet liittyä mukaan. Käsiraha, $20.00 kutakin henkilöä kohti, on lähetettävä tilaa haluttaessa ja piletin lopullisesti ostaessanne lasketaan se piletinmaksuksi ja vähennetään niinollen matkapiletin hinnasta. Jos pilettien hinnat siihen mennessä kallistuvat, takaa tuo sisäänjätetty käsiraha, että henkilö tulee saamaan piletin nykyisellä hinnalla. Jos taas pilettien hinnat laskisivat, tulen hankkimaan ostajille eroituksen takaisin.

Matkapiletti Montrealista Helsinkiin maksaa

$110.00

ja sotavero $5.00.

Edestakainen huvimatkapiletti Montrealista Helsinkiin ja takaisin maksaa

$222.00

Lapset alle 10 vuoden pääsevät puolella piletillä.

Kun teillä on tämä laivapiletti, saatte myöskin rautatiellä tavallista voimassa olevaa ensiluokan kyytiä halvemman hinnan, kun näytätte laivapiletin rautatiepilettiä ostaessanne ja vaaditte toisenluokan pilettiä.

Canadaan takaisin palaamisoikeuden turvaamiseksi niille, jotka aikovat vain käydä Suomessa, mutta joilla ei ole Canadan kansalaispapereita, on allekirjoittanut parasta aikaa kirjeenvaihdossa Canadan hallituksen kanssa.

Kaikkia yksityiskohtaisia tietoja matkaa koskevista asioista saatte vapaasti käymällä konttorissani tai tiedustelemalla kirjeellisesti. Kokemukseni matkustajaliikkeen hoitajana ja vakuutukseni henkilökohtaisesta huomionannostani Suomi-matkailijain asioille, takaavat, että matkalle aikovat voivat luottamuksella kääntyä puoleeni.

Erick J. Korte,

Port Arthur, Ont., Canada.

Meiltä ja Kaikkialta

HAVANNOITA.

Strongfield, Sask.

En käsitä miten ihmiset joissakin paikkakuntakirjoituksissa viittaavat bolshevismiin muka viimesessä ahdingossa auttavana. Pitäisihän ihmisten olla tällä aikakaudella niin selvänäköisiä, itsetietoisia ja henkisesti omavaraisia, että huomaisivat ja uskaltaisivat sanoa mihin se johtaa. Ei muuhun kuin turmioon. Meillä on ikävät muistot Ranskan vallankumousajoilta, ja eiköhän Venäjällä eletä samoja aikoja yhtä surkeissa merkeissä.

Muuten meillä Canadan farmareilla ei ole asiat kaikkein hullimmin. Epäkohtia tietysti on, mutta bolshevismilla ne eivät parane. Se ei edes yritäkään niitä parantaa.

Ei ole mikään ihme, että meikäläisissä on niin paljo taipumusta bolshevismiin. Katsotaan nyt heidän kirjallisuuttaan. Sosialistinen sanomalehdistö kannattaa läpeensä bolshevismia ja punainen puoluemies eli- nainen ei tavallisesti lue muuta kuin puoluekirjallisuutta. Kuinkas muuten! Onhan se rikos puoluetta vastaan, jos pyytäisi molemminpuolisesti asioihin tutustua. Jos sattumalta sattuisi porvarilehdistä näkemään asiat toisessa totuuden mukaisemmassa valossa, leimataan se empimättä ja tutkimatta valeiksi. Oli asia mikä tahansa, jos sanoo, että se oli Canadan Uutisissa, niin silloin se on heti valetta; ainoastaan puoluelehdet puhuvat totta. Tästä voi arvata mitä voidaan toivoa henkilöiltä, jotka ovat näin tyysten puoluekiihkon sokaisemia.

Suomen sisällissodan alussa se tultiin myöskin näkemään. Muistatte varmaan kuinka huonoissa aseissa porvarit olivat ja miten asestettuja päinvastoin olivat punaset. Porvarilehdet kertoivat kyllä ilman kaunistelematta miten asiat oli ja se uskottiin. Yksin punasetkin uskoivat ja niinkauvan kun heidän puolueensa oli voitolla kerskuivat, että se puoli se voittaa jolla on paremmat aseet. Vaan kuinkas kävi? Kun porvarit alkoivat voittaa, niin silloin tiedot heidän voitoistaan ja miten he melkein aseettomina tekivät ensimäiset valtauksensa, leimattiin heti valeiksi, niin tosia ja varmaperäisiä kun nuo tiedot olivatkin.

Ihmettelin kyllä, että mikä oikeastaan sai tuon äkkikäänteen aikaan? Punaset väittävät että syynä oli vain saksalaiset, mutta minä arvelen, että suurin syy oli kansan tahto, joka nousi vääryyttä vastaan, ja samalla suomalainen sivistys, jota puuttuu ryssiltä. [illegible]

Se on niin tinkimätön totuus, että kun tapaa oikein puoluekiihkon sokaiseman punikin, niin se ei tunnusta mitään eikä pidä missään arvossa mitään mikä on heidän oman piirinsä ulkopuolella. Ei ole ensinkään väliä mistä on kysymys. Olipa kysymyksessä laulu, soitto, tai joku muu taide, urheilu eli muu pyrkimys, ne eivät ole muuta kun kauhistus, jos niissä ei ole sosialismin leimaa.

Muutama vuosi sitten tämän kirjoittajalla oli tilaisuus olla Juhannusjuhlilla punasten haalilla. Juhlista ei ollut mitään erityistä valittamista. Kaikki meni niinkuin mennäkin piti. Ei ilmennyt mitään sopimatonta ja epämukavaa, ei juopuneita t. m. sellaista. Yksin puhujakin puhui päivän merkityksestä, puhui asiasta sivuseikkoihin puuttumatta. Vaan annahan olla. Joku aika myöhemmin jouduin juttusille samoilla juhlilla olleen puoluemiehen kanssa ja hän tuumi, ettei niillä juhlilla ollut heille mitään, ja että heille täytyy olla sellaista, joka on repäisevää. Samalla hän otti porvarilehden käteensä ja sanoi: Tässä on juuri saman verran, kun mainituilla juhlilla. Myöskin sanoi hän sen olevan rikoksen puol. vastaan, jos puoluehenkilö lukee porvarilehtiä, tilaamisesta ei puhettakaan. (Kai juhlakin oli siis ollut puoluerikos. — Korjauslukija).

Sievää on ollut tämä talvi. Vettäkin on sadellut joinakin viimepäivinä, vaan jopa muuttui lumipyryksi. Tuskinpa talvi tavoittaan nytkään menee.

Jotkut ovat jo puhuneet pellolle menosta ja nyt tosiaan olisi aikaa olla pellollakin, kun on huononlainen autokeli. On ne hajukärryt kuitenkin vielä olleet matkassa, ei tietysti kaikilla, paremmin vain niillä, jotka asuvat hyvien teitten lähellä. Meillä ei ole näet kaikin paikoin hyviä teitä, niinkuin esim. Setä-Samulin valtakunnassa, vaan ei meillä ole niin korkeita verojakaan.

Enköhän jo lopeta. Taisi tämä tulla liika pitkäksi. Hyvää vointia toimitajille ja lukijakunnalle.

Myrsky.

"Opiksi Ikä Eletty"

Kirj. Lilly Karjala.

Lilly Karjalan kirja "Opiksi Ikä Eletty" on painettu Suomessa Helsingin Uudessa Kirjapainossa. Tilatkaa itsellenne tämä lämminhenkinen kirja ja suositelkaa sitä tuttavillenne.

Hinta 60c.

Tilataan osoitteella:

CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ont.

TARINA MEREEN VAJONNEESTA ATLANTIS-VALTIOSTA.

Mieltäkiinnittävässä ajatelmakokoelmassaan "Recreations of a Psychologist" antaa Dr. G. Stanley Hall loistavan todistuksen siitä, miten huvittavasti tiedemies kykenee kirjoittamaan tunkeutuessaan kuvittelun ja autobiografian avaraan valtakuntaan tarvitsematta professorien tavoin tuntea vaistomaista pelkoa jokaisesta painattamastaan sanasta.

Kirjan pääasiallisimpana osana on kertomus "The Fall of Atlantis" — Atlantis-valtion kukistuminen. Kertomus on kokonaisuudessaan mielikuvitusta ja kuvaa senmukaisissa väreissä ihanteellista, mahtavaa valtiota, joka Platon muinaistarujen mukaan noin 9000 vuotta ennen vedenpaisumusta sijaitsi sillä paikalla, missä nykyään aaltoilee Atlantin valtameren aava ulappa, länteenpäin Herkuleen patsaista (Gibraltarin salmesta). Platon mukaan oli sillä paikoin ennen suuri manner, jolla asui mahtava kansakunta. Myöhemmin koko alue vajosi mereen. Tarua pitävät jotkut todellisuuteen perustuvana, mutta toiset luulevat sen saaneen alkunsa Amerikan aikaisemmasta löytöhistoriasta.

Vuonna 2000 tiedemiehet toimeenpanevat löytöretken vedenalaisilla veneillä, jotka kykenevät liikkumaan valtameren pohjalla, ja löytävät taruissa kerrotun kauan aikaa veden peittämänä olleen kuningaskunnan pääkaupungin. Siellä toimittamiensa tutkimusten perusteella he pystyvät saamaan selville Atlantis-valtion asukkaitten yhteiskunnallisen, taloudellisen ja henkisen elämän, samalla tavalla kuin antropologistit ovat tutkineet ja selvittäneet kivipiirroksista egyptiläisten ja babylonialaisten vaiheita. Tutkijoille käy ilmeiseksi, että kahdennenkymmenennen vuosisad. korkeimmat yhteiskunnalliset saavutukset ovat olleet käytännössä jo Atlantis-valtion yhteiskunnallisessa rakenteessa. Siitä huolimatta ihannevaltio oli joutunut hitaaseen, mutta täydelliseen rappeutumisprosessiin ennen kuningaskunnan vajoamista mereen. Syy tähän, sivistyksessä todennäköisesti kaikkein pisimmälle ehtineen kansakunnan, mikä maapallolla milloinkaan on elänyt, kukistumiseen tulee tutkimuksen esineeksi. Tutkijat saavat loppetulokseksi, että Atlantis kukistui sentähden että sen asukkaat henkisessä taistelussaan itsekkyyden ja keskinäisten oikeuksien välillä joutuivat kokonaan omien etujensa johdettaviksi. He pitivät oikeuksiaan liian suurina ja velvollisuuksiaan liian pieninä. Kuvittelun tiedemiehen vuodelta 2000 lausunto havaitsemistaan tuloksista ilmoittaa:

"Atlantis-valtion perikadosta käy periaatteellisena tuloksena selville, että ne, jotka alussa rakastivat omaa maataan enemmän kuin ihmiskuntaa, vaipuvat enemmin tai myöhemmin seuraavalle alitasolle, jolloin he rakastavat omaa puoluettaan enemmän kuin maataan, omaa lahkoaan enemmän kuin uskontoa, ja asettavat silloin omat ryhmäetunsa, taloudelliset tai yhteiskunnalliset, puolueen tai uskontunnustuksen etujen yläpuolelle, ja viimein rakastavat itseään enemmän kuin kaikkia toisia."

Tämä yleinen periaate näyttää ensinnä tarttuneen johtoreihin, sitten lakimiehiin, opettajiin, pappeihin ja lopuksi Atlantis-valtion naisiin. Yksi toisensa jälkeen ammattiyhdistysten eli neuvostojen jäsenet joutuvat tuhoavan itsekkyyden uhreiksi, ja se aikaansaa äkkinäisen sekasorron Atlantis-avtlion seurapiireissä.

Ihannevaltakunnan yhteiskunnallinen rakenne sotkeutui, mutta jotenkuten se kesti kaikki iskut, mitä eri ammattiseurat sille antoivat, mutta kun naiset alkoivat ottaa osaa taisteluun, oli valtakunnan häviö nopea ja peloittava. Rappeutuminen kävi ennenkuulumattoman hirvittäväksi miehen alkaessa kadehtia naisen omistusoikeutta ja hänen kasvavaa vaikutusvaltaansa lapsiin ja nuorisoon. Toiset arvostelivat naista liian ankarasti ja hänen koettaessaan päästä johonkin niistä viroista, jotka uppiniskaiset tuomarit, opettajat ja papit olivat hyljänneet, joutui hän näitten yhdistysten vihoihin.

Kaikkia näitä syitä tärkeämpi oli äitiyden käsitteitten löyhtyminen.. Lapsettomien avioliittojen lukumäärä lisääntyi hirvittävällä nopeudella. Yksiavioisuus oli lujilla perusteilla, vaikkakin naisten lukumäärä oli paljon suurempi kuin miesten. Kun naisen asema vaimona ja äitinä poljettiin, tuli hän levottomaksi ja etsi muita päämääriä, mutta ei äitiyttä. Kaikissa toimissaan hän poikkesi vanhoista tavoista.

Taistelussa sukujenvälisestä etevämmyydestä pääsivät uudet naiset voitolle. Atlantis joutui täydellisesti naisten hallittavaksi ja ne julistivat sukupuolensa niin täydellisesti rauhoitetuksi, että vuosisadan kuluessa syntyväisyys väheni tuhatkertaisesti. Väestö vanheni ja kuoli ja lapsia ei syntynyt tappioita korvaamaan, joten koko rotu alkoi kuolla sukupuuttoon.

Sitten saarivaltakunta alkoi hiljalleen laskeutua mereen. Samaan aikaan villieläimet lisääntyivät ja valtasivat autioiksi jääneet kaupungit. Suuret, ihmisenmuotoiset apinat kantoivat pois naisia ja veivät niitä viidakkoihin, ja hyvin harvoin heitä voitiin sieltä pelastaa. Vuosikausia Atlantis-valtion asukkaat kävivät hirvittävää sotaa näitä apina ryövääjiä vastaan. Sillävälin vedet jatkuvasti nousivat ja maa vajosi, kunnes vain muutamia vuorenhuippuja jäi jälelle. Niitten laella nälkäiset miehet ja eläimet taistelivat ja raatelivat toisiaan [illegible] nälkään ja janoon. Lopuksi ei jäänyt jälelle muuta kuin laaja ja kiinteä ylätasanko, jonka korkeimmalla huipulla seisoi Neptunuksen temppeli ja muita suuria, ihmeellisiä rakennuksia, maapallon korkeimmalle kehitetyn rakennustaidon tuotteita. Temppelin ylimmällä huipulla oli kammio, jossa säilytettiin Atlantis-kuningaskunnan arkistoa ja jota eristetty vartiosto aina suojeli. Kun sen jäsenet, heimonsa viimeiset, tunsivat olevansa tuomitut perikatoon, pitivät he yhteisen loppuneuvottelun.

"Me olemme (sanoivat he) viimeiset ja meidän mukanamme häviää miessuku kokonaan.Miten turhaa työtä olemmekaan tehneet merkitessämme muistiin asioita, joita mikään ihmissilmä ei kuitenkaan tule koskaan näkemään.. Päästäkäämme meri tunkeutumaan suljettuihin kammioihin ja kirjastoihin merkiksi siitä, että me kuolimme tervejärkisinä ja että työmme katoaa meidän mukanamme. Syökäämme, juokaamme ja juhlikaamme vielä kerran ja tervehtikäämme sitten kuolemaa riemuiten, lopullisena päämääränä elämällemme, pääpetturille, jonka karttaminen on meille ihastus."

Vähitellen vedet kohosivat juhlijoihin saakka, huuhtoen nämäkin pois yhteiseen tuomioon...

Kuvauksellaan Atlantis-valtion kukistumisesta tahtoo kirjoittaja antaa vakavan varoituksen nykypäivien ihmiskunnalle. Syvemmälle tunkeutuvat ajattelijat saanevatkin yhteiskunnallisen rakennuksen rappeutumisesta yhtä pessimistisen kuvan ja aavistuksen perikadosta, mikä sitä Atlantis-valtion tavoin ennemmin tai myöhemmin on uhkaamassa.

Suurvaltojen suhde reunavaltioihin.

Tammikuun lopulla tunnustivat Europan hallitsevat suurvallat n. k. reunavaltioitten, Viron ja Latvian tasavallat de jure, itsenäisiksi, suvereenisiksi valtioiksi. Kolmannen, ent. venäläisen Itämerenmaakunnan Liettuan tunnustamisen sanotaan riippuvan vain erinäisistä muodollisuuksista, joten sekin on vain ajan kysymys. Tunnustus tulee jokseenkin yllätyksellisenä kun tiedetään, että äskettäin Genevessä pidetyssä kansainliiton kokouksessa kiellettiin samoilta mailta pääsy kansainliittoon, samassa tilaisuudessa, jossa Suomi siihen otettiin.

Tapahtuma merkitsee suurta käännettä liittolaismaitten reunavaltiopolitiikassa, ja ehkä samalla myöskin Venäjänkysymyksessä ja Länsi-Europan suhtautumisessa Neuvosto-Venäjään.

Mitä Parisissa maksaa?

Eräs Parisissa oleskeleva suomalainen kirjoittaa sikäläisistä hinnoista, että hyvä puku maksaa Parisissa nykyjään 600—700 frangia, mutta voi saada verrattain siistin puvun 200 frangillakin. Kengät maksavat 50—75 fr. Asunto maksaa 150 fr. kuussa, mutta yksinkertaisesti kalustetun huoneen voi saada 45 frangillakin. Parisissa syö itsensä kylläiseksi jo 4 frangilla, mutta ateria hienoimmissa ruokaloissa maksaa 10 fr. Kaupungin järjestämissä halpahintaisissa ruokaloissa maksaa ateria ainoastaan 2:50. Parisin hintataso kurssierotuskin huomioonottamalla on siis tätä nykyä alhaisempi kuin hintataso Suomessa. Mitä palkkoihin tulee, voidaan mainita, että esim. käsityöläisten palkat vaihtelevat siellä noin 600—700 frangiin.

Varma keino hammaskipua vastaan.

Viikkolehdessä "Ageskrift for Laeger" luetaan seuraava, josta lienee hyötyä useammallekin:

Pari vuotta sitten kun minulla oli kova tulehdus erään poskihampaan juuressa huomasin minä, että kivut katosivat kun pisti hiukan puserretun puuvillatukon, johon oli pantu vähintäin 4 tahi 5 tippaa eetteriä juuri nenäaukon sisälle päinvastaiselle puolelle, samalla kun taivuttaa päätään taaksepäin ja sierainta kokoonpuristamalla painaa eetteritukkoa. Tällöin kiihoittuu kolmisäikeinen hermo vahvasti (korvasylkirauhanen ruiskuttaa voimakasta nestettä suuhun, silmät kyynelehtivät y. m.) Hermo käy kuitenkin heti tunnottomaksi ja samalla ovat kivut hampaassa täydellisesti kadonneet. Saman yksinkertaisen keinon pitäisi myöskin auttaa kipua vastaan hampaita poiskiskottaessa. Kun eilen käsittelin erästä lääkäriä tällä keinoin, kehoitti hän minua kertomaan muillekin tästä pienestä huomiostani, samalla hän itse ihastui menetelmän varmaan ja silmänräpäykselliseen vaikutukseen.

Pienten Ilmoitusten Osasto.

Tähän osastoon otetaan kaikki pienemmät ilmoitukset ja peritään niistä 10c rivi. "Palvelustyttöä halutaan", "Palvelukseen halutaan", "Kadonnut", "Löydetty", "Halutaan ostaa", "Halutaan myydä", "Halutaan tietää", ynnä kaikki sellaiset ilmoitukset tulette löytämään tästä osastosta. Pienin ilmoitus 50 senttiä.

HIUSLAITTEITA, NAISET. Jos teillä on hiuksia, joita haluaisitte laitattaa, laitan 25c unssi tämän viikon lopun, eikä 40c. Tuokaa Mrs. Berringerille, 221 Wilson St., Port Arthur. Puhelin 910. (11)

MYYTÄVÄNÄ poikineita ja pian poikivia lehmiä.
John Mäki,
(9) Nolalu, Ont.

MYYTÄVÄNÄ juuri poikineita ja pian poikivia lehmiä.
(8) P. Pennanen,
Puhelin Shuniah 38. Intola.

HYVÄ SONNI käytettävänä Enniskillen Conservatories, entinen Kukkahuone, Oliver tien varrella. (10)

DYKE & BEEMAN
Lakimiehet
15-18 Frances Block, Ft. William.
Asianajajat Canadian Bank of Commerce'lle ja Imperial Bank of Canada.

John Mounstephen
Sekatavaraliike
käsittelee Rautatavaraa, Ruokatavaraa, Jauhoja ja eläinten Viljaa, y. m.
Perustettu 1905.
KAKABEKA FALLS, ONTARIO

Silmiä tarkastetaan. Lasit hiotaan.
Lyceum Teatteri rakennuksessa Port Arthurissa.
Victoria Ave. Fort William, vastapäätä Chapples puotia.
W. F. LESTER OPTICAL CO.
Hyvät lasit jos ne tarvitsette, tai hyvät ohjeet jollette niitä tarvitse.

J. E. COOK
Kolia ja puita myytävänä.
529 Simpson St.,
Fort William, Puhelin 816 So.

H. W. Niinimäki
Laillinen Notario.
108 Imperial Bang Building,
Port Arthur, Ont.
Valmistaa ja vahvistaa laillisia kauppa- ja asiakirjoja, perii saatavia, hankkii lainoja sekä ajaa kaikenlaisia asioita.
Puhel.: Konttori 236, asunto 2083.

7-HENGEN NASH AUTO

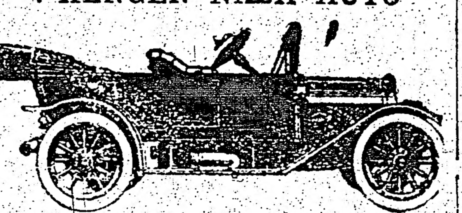

Vuokrattavana
ÖISIN JA PÄIVIN.
Puhelin 548 N.
WM. OIKONEN,
146 Machar Ave.,
PORT ARTHUR, ONT.

SCANDINAVIAN-AMERICAN
Suomeen ja Suomesta

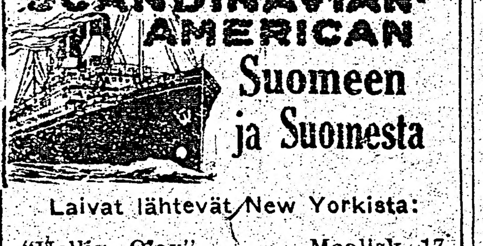

Laivat lähtevät New Yorkista:
"Hellig Olav" .... Maalisk. 17
"Oscar II" .... Maalisk. 31
"United States" .... Huhtik. 7
"Frederick VIII" .... Huhtik. 22
"Hellig Olav" .... Huhtik. 28
"Oscar II" .... Toukok. 12
Pilettejä saadaan paikallisilta asiamiehiltä.
Suuret, nykyaikaiset, kaksoispotkuriset höyrylaivat. Hyvä ruoka; hyvä kohtelu. Kaikki kolmannen luokan matkustajat sijoitetaan 2 ja 4 hengen hytteihin.
Scandinavian-American-Line,
123 S. 3rd St., Minneapolis, Minn.

Paikkakunnalta.

— **Työttömyys kaupungissa.** Viime torstaina kävi työmiesten lähetystö S. H. Wilsonin johdolla puhuttelemassa majuri Matthews'ia ja kehoitti häntä koettamaan saada työtä niille, jotka ovat sitä vailla. Mr. Wilson ilmoitti, että edellisenä iltana pidetyssä työväenpuolueen kokouksessa oli noin viisikymmentä miestä ilmoittautunut työttömiksi. Majuri Matthews lupasi tehdä tilanteen parantamiseksi kaiken voitavansa. Hän lausui toivomuksensa, että kaupungissa ei tänä talvena tiedettäisi mitään työttömyydestä, mutta sitä on kuitenkin ilmaantunut vähäsen. Kuitenkin on tilanne esim. idän kaupungeissa paljon huonompi.

— **Tulvillaan juopuneita** oli Port Arthurin poliisioikeus viime torstaina. Kokonaista yhdeksän miestä oli vastaamassa Ontarion kieltolakiasetuksen merkityksettömänä pitämisestä. Kaikille tuomittiin tavanmukainen 10 dollaria ja kulut.

Huumaava Hoffmannin tippojen lemu täytti koko oikeussalin. "Hoffmanni" näyttää kyminä talvipäivinä tulleen kansalaistemme lempijuomaksi, sillä suomalaisethan tässä olivat kysymyksessä. Miehet olivat palanneet metsäkämpiltä ja viettäneet kaupunkiin saapumistaan oikein repäisevästi. Kukaan ei silti näyttänyt tietävän mistä "lääkettä" oli saatu. Eräs miehistä väitti oikeudelle, että hän ei ole juovuksissa, vaan sairas, kun oli ottanut Hoffmanin tippoja liian vähän.

— **On ollut lämmintä jos kylmääkin.** Port Arthurin tuomariveteraani Dobie kertoo, että eräänä pääsiäisenä huhtikuussa, kolmekymmentä vuotta sitten, osotti lämpömittari 65 astetta nollan yläpuolella. Samana päivänä tuuli kääntyi ja puolenyön ajoissa lämpömittari näytti 20 astetta nollan alapuolella, siis 85 asteen vaihtelu noin kahdentoista tunnin kuluessa.

— **Yliajo.** William Kittridge, ent. Horn elevaattorin työmies, joutui toissa lauantaina auton alle lähellä Pigeon joen siltaa ja sai niin pahoja vammoja, että täytyy maata useita viikkoja Port Arthurin yleisessä sairaalassa. Yliajajasta ei ole saatu selvää.

— **7 sentin katuvaunumaksut.** Port Arthurin riippumattoman työväenpuolueen kokouksessa pantiin vastalause katuvaunumaksujen kohottamista vastaan ilman yleisäänestystä. Eräät puolustivat viiden sentin maksua. Lopuksi keskusteltiin yleisestä työtilanteesta ja työttömyydestä.

— **Uusi paperimylly.** H. N. Higgins, Vermontin valtiosta, on ryhtynyt Kam Pulp and Paper Co:n isännöitsijäksi ja saapunut Port Arthuriin. Uudet koneet asetetaan kohta paikoilleen tuotantokykyä lisäämään, joten yhä useammat miehet saavat työtä.

— **Fort Williamin vaunutehdas.** Kaksoiskaupungissa kierteli äsken tieto, että jokaiselle Fort Williamin vaunutehtaan työmiehelle olisi ilmoitettu töitten loppuvan määrättynä päivänä maaliskuulla. Tiedusteltaessa asiaa tehtaan pääjohtajalta, ilmoitti hän, että hän ei voi luulun todenperäisyyttä vahvistaa eikä kumota.

— **Kohtaus Port Arthurin raitiotiellä.** Viime torstaina kerrotaan eräässä Port Arthurin katuvaunussa sattuneen seuraava kohtaus. Eräs rouvaihminen pyysi katuvaunun konduktööriä ilmoittamaan, milloin vaunu saapuu Whalen-rakennuksen kohdalle, minkä konduktööri huolellisesti lupasi tunnontarkasti täyttää. Kun vaunu sitten tuli sille paikalle antoi konduktööri pysähdysmerkin samalla huutaen kuuluvasti: "Whalen Building." Vanha rouva istui kuitenkin rauhallisesti eikä hänellä näyttänyt olevan mitään aikomusta poistua vaunusta. Konduktööri meni silloin aivan hänen luokseen ja ilmoitti vaunun saapuneen sinne, missä rouva oli halunnut jäädä pois. "Jäädä pois," sanoi rouva ihmeissään. "En minä halua mennä pois. Tahdoin vain näyttää Fidolle (sylikoiralle) sen paikan, missä minun täytyi maksaa siitä koiravero."

— **Tulipalo.** J. Brownin omistama farmi Rosslynissa paloi perustuksiaan myöten lauantaita vasten yöllä. Tulen irtipääsemisestä ei ole saatu selvää. Mr. Brown oli siihen aikaan vaimoineen muualla. Talo oli vakuuttamaton ja vahinko lasketaan 1,000 dollariksi.

— **Katuvaunujen yhteentörmäys.** Port Arthurin katuvaunu N:o 68 ja Fort Williamin vaunu N:o 206 törmäsivät yhteen sunnuntai-iltana kello 11.57 Simpson kadulla, Pacific ja Atlantic Avenuen välillä. Vaikkakin törmäys oli jokseenkin ankara ei vaunujen miehistölle ja matkustajille tullut siitä pienintäkään naarmua. Fort Williamin teräsvaunu ruhjoi pahasti Port Arthurin vaunun etuosan, mutta vaunun kuljettaja ehti sitä ennen hypätä alas ja siten pelastua vahingoitta.

— **Mies löydetty kuolleena.** Kello 3.55 sunnuntai-aamuna löysivät Simpson hotellin palvelijat George Clark nimisen miehen kuolleena hotellin kolmannen kerroksen kylpyhuoneesta. Clarkin ohimossa oli noin kahden tuuman pituinen haava, minkä lienee saanut kaatuessaan lämmityslaitosta vastaan. Mikäli tiedetään, ei Clarkilla ole täällä omaisia. Hän oli töissä Cameron Fallsilla, mutta saapui jonkun aikaa sitten Fort Williamiin. Sodan aikana hän oli sotilaspoliisina kaupungissa ja lähti myöhemmin Ranskaan.

— **Mr. Alfred Saxberg,** joka viitisen kuukautta sitte matkusti Chicagoon auto-kouluun, saapui viime viikolla takaisin paikkakunnallemme ja aikoo lähimmässä tulevaisuudessa aukaista suomalaisen autojen korjausliikkeen täällä. Mr. Saxberg on kaikille tunnettu täällä niin hyvin toiskielisille kuin suomalaisillekin, joten emme epäile hänen yritystensä onnistumista.

Murhisaari.

(Jatkoa sivulle 3.)

Sydänalaan koski kipeästi säikähdys, koski Helenaan, koski vaariinkin. Ukko hyppäsi seisomaan, otti kirveen käteensä, ja jäi kalpeana sen terää koettelemaan. Sitten lysähti hän väsyneenä taas istumaan, pannen kirveen pöydälle ja painaen pään käsiinsä...

— Vainajatko lienevät liikkeellä? kuului hän itsekseen jupisevan.

Ukko oli ollut koko päivän omituinen. Kun Antti oli äsken lähtiessään hänelle jotakin sanonut, ei hän ollut vastannut, vaan katsonut Antin sivu kuin johonkin kaukaiseen, silmissä uneksiva ilme. Nytkin kohotti hän päätään tuijotellen päreen lekuttavaan valoon ja liikutellen hiljaa huuliaan.

Lehmisavulta kuului kellon kalahdus. Halli murahteli pihalla, mutta vaikeni taas. Hienosta hiekan pirinästä ymmärsi Helena sen siirtyvän pihalta solalle, tavalliseen makuupaikkaansa... Kumma kun ei Antti ollut ottanut sitä mukaansa? Oliko pelännyt tarpeetonta haukkumista ja siksi mieluiten mennyt yksin? Kauan se nyt siellä viipyykin, vaikka ei ole rantaan kovin pitkästi...

— Helena, lausui ukko oudolla äänellä, etkö kuule askeleita?

— En kuule mitään, isä.

— Minä kuulen. Tuolta ne tulevat järveltä päin. Ne koettavat hiipiä, mutta korvani erottaa ne kuitenkin. Älä sinä kuitenkaan mitään pelkää, älä itsesi, poikasi, äläkä Antin puolesta. Ei teille mitään tapahdu. Minä tiedän sen. Isä-vainaja on liikkeellä, ja minun on maksettava eräs häneltä maksamatta jäänyt velka... Mitäpä se muuten olisi minulle kirvestä käteen lähettänyt...

Aivan jäykistyneenä kauhusta kuunteli Helena vanhuksen puhetta.

— Kiesus avita, ukko, mitä te puhutte? sanoi hän kalpeana. Älkää pelottako... Anttikin kun on poissa...

— **Isä-vainaja hänet pois lähetti, sillä siinä oli pelastus. Jos olisi jäänyt tänne, olisi tuho tullut, mutta niin ei ollut sallittu.** Ei, vaan hänestä nousee uusi suku, jonka veristä on jo koston himo lievennyt. Meillä se palaa hautaan saakka... Saa se häneltä lieventyä, sillä hänhän onkin vainolaisen naisen lapsi.

Helena ei ollut koskaan nähnyt anoppiaan, eikä hänestä paljon kuullutkaan, sillä hän oli kuollut Antin syntyessä. Sen hän tiesi, että hän oli ollut rajantakaisia. Kauhulla kuuli hän ukon jatkavan muistelmiaan:

— Soukelon Arhippaisen, sen rosvon sisar, kaunokainen. Ei tullut mieluusti, mutta tuleminen oli. Ja rakkaaksi suostui lopulta, taivutti ylpeän niskansa. Yhä suuremmaksi paisui riita, kun raukkani kuoli... Ja niin kauan kuin hammas pystyy, hijoo vanha Arhippainen kostoa, eikä lepy, ennenkuin luut valkenevat. Tuoresta sillä onkin taas koston syytä, sillä hänenhän se taisi olla poikia se Antin käteen ampuja...

Koira ulkona kohotti päätään ja puhkesi ulvomaan matalalla ja valittavalla äänellä. Sitten se taas vaipui hiljaisuuteen, silloin tällöin vain murahdellen.

Äkkiä se kiljahti, mutta vaikeni taas heti, solan hietikossa hiukan peherrellen.

— Se on varmaankin Antti, ilahtui Helena sanomaan, kun kuuli ulkoa askeleita. Hän kiiruhti avaamaan ovea. Raivoisena karkasi silloin ukko pystyyn.

— Älä avaa! kiljaisi hän.

Mutta se oli jo myöhäistä. Salpa oli poissa ja voimakas käsi tempasi ulkoa oven auki. Samassa syöksyi sisään pitkä, hamppupaitaan puettu mies, harmaa parta hulmuten. Suoninen käsi puristi kirvestä. Kirkaisten kaatui Helena pyörtyneenä maahan, pieni poika yltyi nurkassa pelon parkunaan. Ovesta näkyi miesjoukko, jolle harmaaparta käskevästi huusi:

— Pian tavarat aitasta. Ainoastaan paras otetaan, jos sitä mitä tässä hiirenpesässä onkaan. Minä kyllä nämä hoidan, ja onhan minulla tämän vanhan Vaaralan kanssa tilikin tehtävä...

Kiireesti poistuivat miehet.

— Surmillesi tulit vihdoinkin, sanoi silloin vasta Vaaralan ukko. Hänen äänessään oli kaamean pilkallinen sointu ja suu vetäytyi ikäänkuin nauruun.

— Jo sinua odotinkin, lisäsi hän; isä-vainaja äsken pudotti tuolta seinältä käteeni vanhan sotakirveensä; ja joka kerta kun se liikahtaa itsestään, menee joku sukuni vihollisista manalle.

Arhippa tuijotti vihamieheensä ikäänkuin ahmien hänen näköänsä. Kuullessaan hänen hyytävät sanansa liikahti hän levottomasti ovelle päin.

— Joko pelottaa? kysyi heti Vaarala pilkallisesti. Ja ikäänkuin jotakin suunnitelmaa toteuttaakseen syöksähti hän samalla vastustajansa kimppuun.

Mutta tämä vielä voimiltaan paljon häntä notkeampana väisti helposti, joutuen kuitenkin tällä liikkeellään peräpuolelle tupaa. Vaaralan päästessä oven suuhun.

(Jatk.)

Joko sinulla on
Siirtokansan Kalenteri
?
Ellei niin tilaa se heti, sillä se on nyt valmis.
Siirtokansan Kalenterin
kuin ostat, niin silloin olet koko vuodeksi varattu välttämättömillä tiedoilla. Joka päivälle on Siirtokansan Kalenterissa ilmatiedot, jotka ovat osoittautuneet paikkansa pitäviksi edellisinä vuosina. Samoin on siinä paljon yleishyödyllisiä tietoja käytännöllisiltä aloilta ja Siirtokansan Kalenteri tarjoaa niin vaihtelevan kaunokirjallisen osaston runsaasti kuvitettunna, että veroistaan saatte etsiä.
Osta
Siirtokansan Kalenteri
Tänään
Sen hinta on ainoastaan 85 senttiä.
Lähetä tilauksesi osoitteella:
SUOMALAINEN SANOMALEHTILIITTO, taikka
CANADAN UUTISET, Port Arthur, Canada.

Liikep. N. 182. Kotip. N. 319
Perustettu 1885.
A. MORRIS
HAUTAANTOIMITTAJA ja BALSAMEERAJA.
85 Cumberland Street,
Port Arthur.

Käyttäkää
Minard's
Liniment

Espanjan
Yskään
Kylmyyteen
Kurkkumätään
Kipeään kurkkuun
Lentsuun
Y. m. y. m.

Dr. V. B. Dowler
B.A., M.Sc., M. B.
Lääkäri ja Kirurgi.
Lastentauteja.
Toimisto 208 Grain Exchange Building, Fort William.
Puhelin S. 3130.
Vastaanottotunnit: 2-6 i. p. joka päivä ja sopim. muk.

SUOMEN
Almanakka
v. 1921.
Suomen Almanakkoja vuodelle 1921, Helsingin horisontin mukaan valmistettuja. Paitsi tavallista Kalenteri- ja Ilmoitus-osastoa, käsittää Almanakka maanviljelijöille tärkeitä neuvoja siemenviljelyksessä ja siementarkastuksessa.
HINTA 25 SENTTIÄ.
(Postimerkit kelpaa.)
Tilataan osoitteella:
CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ont., Canada

Chas. C. Westerman
Hautaustoimisto ja Palsameeraaja
Liikkeen tunnuslauseena:
PALVELUS.
31 Court St. S. Puhelin N. 124

'KALEVAINEN'
Kalevaisten järjestön ulosantama Kalevalapäivän juhlajulkaisu, on tilattavana Canadan Uutisten konttorista. — Tilatkaa itsellenne tämä kansallismielisten juhlajulkaisu! — Hinta 35 senttiä. Tilatkaa osoitteella:
CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ont.

W. Kelso'n lihakauppa
— Suosittelee —
HYVANLAATUISTA LIHAA KAIKELLAISIIN tarpeisiin.
Myöskin kalaa ja siipikarjaa aina varastossa.
Kaikki lihat hallituksen tarkastamat
511 Smpson Street FORT WILLIAM Puh. S. 2347

Turkisnahkoja ja Vuotia
KUTEN edellisinä vuosina, tulen taas kuluvan syksyn ja talven aikana ostamaan kaikellaisten turkiseläinten nahkoja ja maksan niistä päivän korkeimmat hinnat. Ottakaa tämä huomioonne träppärit.
M. NITKIN,
54 So. Cumberland Street Port Arthur, Ont.

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N. 743.
THE BRILLIANT VÄRJÄYS JA PUHDISTUSLIIKE
310 Simpson Street, FORT WILLIAM — 239½ Arthur Street, PORT ARTHUR
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.
Meidän puhdistustapamme on ehdottomasti parhain, se kun puhdistaa vaatteen liasta ja mikroopeista, antaa niille uuden uutukaisen näön ja lisää niiden kestävyyttä.

Central Bakery
valmistaa kaikenlaisia leivoksia kaikkiin tilaisuuksiin.
OTTO AARNIO
427½ Simpson st. Puh. S. 2191
FORT WILLIAM, ONT.

DOWLER & DOWLER
Lakimiehet,
W. A. Dowler, K. C.; A. H. Dowler, Royal Bank of Canada'n ja Bank of Ottawan lakimiehet, Bank of Commerce Chambers, Fort William, Ont.

SÄÄSTÄKÄÄ
20—40 pros. fonograafisissanne.
Ei ole parempaa rahansijoitusta nykyajan markkinoilla kuin Imperialin ostaminen.
E. E. NUGENT,
119 So. May St., Fort William.

WHITE STAR DOMINION LINE
LIVERPOOLIIN
"Haverford" Halifaxista maalisk. 14
"Canada" Portlandista huhtik. 2
"Canada" Halifaxista huhtik. 3
"Haverford" Halifaxista huhtik. 25
KESÄ-AIKATAULU—Liverpooliin Montreallista, poiketen Quebecissa.
"Canada" toukokuun 7, kesäk. 11
"Megantic" toukokuun 28, kesäk. 25
American-Red Star ja White Star Linjat New Yorkista.
Säännöllisiä matkoja Plymouthiin, Southamptoniin ja Liverpooliin, myöskin Cherbourgiin ja Antverpeniin.
Edestakaisin pilettejä Suomeen ja muihin maihin. Pilettiin sisältyy ruoka ja asunto odotusaikana Englannissa. Lähempiä tietoja rautatie- ja laiva-asiamiehiltä, Canadian Western Passenger Office, 286 Main Street, Winnipeg tai
ERICK J. KORTE,
Port Arthur, Ont.

Tilatkaa Uutiset

CANADAN UUTISTEN
Ilmoitushinnat
v. 1921.

Syntymäilmoitukset, pientä kokoa	75c
Sama, suurempaa kokoa	$1.50
Kihlaus- ja vihkimäilmoitus onnentoivotusten kanssa palstatuumalta	60c
Kuolonilmoitus ristin ja kehyksen kanssa	$2.50
Sama yhd. värssyn kanssa	$3.00
Sama kahden värssyn kanssa	$3.50
Sama kiitoslauseen kanssa	4.00
Kiitoslause yllätysvierailusta 10 senttiä riviltä.	
Naima- ja kirjevaihtoilmoitukset	$2.00
Nimenmuutosilmoitus	$1.50
Hautaantieto ilm.	75c
Sama kolme kertaa	$2.00
Muut satunnaiset ilmoitukset, kuten huutokauppa, vuokra, myynti, paikanhaku, viralliset kokous-, huvi- ja juhlailmoitukset palstatuumalta	50c
Pöytäkirjain, tiliselostusten, keräyslistain, puhujien ja luennoitsijoiden matkaohjelmat julkaistaan palstatuum.	30c
Alin hinta yhdestä ilmoituksesta on	50c
Seurojen ja seurakuntien kokousilmoitukset	10c rivi
Pappien saarnavuorot, ilmotukset rippi- ja kesäkoulujen pidosta rivi	5c
Poliitiliset ilmotukset pastatuumalta	$1.00
Ilmotukset tekstin joukossa, 15c rivi; lihavilla ladottuna 20c r.	

Seisovista liikeilmoituksista kysykää hintojamme konttoristamme ja asiamiehiltämme.

Rahan tulee aina seurata ilmoituksen mukana, sillä säästääksemme turhaa työtä ja postikuluja, niin itseltämme kuin ilmoittajiltakin — olemme lopettaneet kaiken velkajärjestelmän liikkeessämme.

Canadan Uutiset,
Port Arthur, Ont.

— **Suomeen** matkustaessanne tai tuottaessanne sieltä omaisia on aina edullisin kääntyä allekirjoittaneen puoleen. Suurten laiva-linjojen suomalaisena edustajana olen aina tilaisuudessa antamaan tarkat tiedot laivojen kuluista ja pilettien hinnoista joko suullisesti eli kirjeellisesti.

Erick J. Korte,
Port Arthur, Ont.
Konttori: 188 Lorne St.

FORD

Automobiilejä.

Uudet mallit ovat sapuneet ja mielihyvällä näytän teille ne monet etuisuudet mitä niissä on aikaisempiin malleihin nähden.

Viiden hengen matka autoja myydään hintaan $740.00.

Yksi-kolmasosa käteisellä ja jäännös kymmenen kuukauden kuluessa.

Tonni kuorma auto myydään hintaan $815.00. Lisäkappaleista erikseen.

Traktorin hintaa on alennettu 950 dollarista nykyiseen hintaan, joka on $780.

Toivon teidän pääsevän alkuun traktorin käytössä ja voin sen myydä teille sopivilla maksuehdoilla.

Minulla on suuri ja täydellinen varasto FORDIN OSIA ja nykyaikaisella koneistollani voin antaa teille ehdottomasti parhaan palveluksen.

Kirjoittakaa minulle postikortti ja kertokaa mitä yllämainituista tarvitsette.

SOL. ROTHSCHILD, Liikkeenhoitaja.

Orpheum Garage Co.

Port Arthur, Ont. Puhelin 198 N.

FORDIN MYYJÄT.

GASOLIINIA 42½ SENTTIÄ GALLONA.

EDWARD BLAQUIERIN SUORAA PUHETTA OMASTA KODISTA.

Kodin omistaminen on ainoa suora tie köyhyyden ja voiman välillä, miehelle, joka juuri on elämäänsä alottamassa rajoitetulla pääomalla tai aivan pennittömänä.

Niinkauan kuin miehet suostuvat olemaan isäntänsä käskettävissä, ei heillä näytä olevan rahtuakaan huolta tulevaisuudesta, vaan tuhlaavat kaiken rahansa niin pian kuin sen saavat ja vielä useammin vähän nopeamminkin.

Ainoa todellinen este oman kotinne omistamisen ja vuokran maksamisen välillä olette te itse.

Teillä ei ehdottomasti ole mitään muuta syytä siihen.

Se, mikä teidän tulee tehdä, on sanoa: "En kärsi tätä enää kauemmin." Meillä kaikilla on tässä elämässä kaksi tietä kuljettavana. Toinen on raataa isännän palveluksessa ikuisesti jokapäiväisen leivän saadakseen, toinen ilo ja mukavuus oman kodin omistamisesta voidessaan katsoa jokaista miestä silmiin ja kehoittaa häntä ostamaan suuren Jumbo Gardenin lotin aivan kaupungin vierestä.

Olkaa itsenäinen. Älkää pysytelkö riippuvaisena koko ikäänne. Jollei teillä ole rahaa ostaa kotianne tällä hetkellä, tulkaa puhuttelemaan Edward Blaquieria, sillä missä on hyvää tahtoa, siinä voidaan jokin keinokin keksiä. Hän neuvoo teille, miten tulee alo[illegible] voidaksenne olla oma isäntänne maksamalla pienen etumaksun suuresta Jumbo Gardenin lotistamme. Senjälkeen suoritatte lopun kymmenen dollarin kuukausimaksuilla.

Ajatelkaahan tätä ja tulkaa sitten puhumaan asiasta Edward Blaquierille. C. P. R:n sähkösanomatoimiston alakertaan.

J. K.—Muutamilla loteilla on pienet rakennukset, jotka voidaan korjata pienillä kustannuksilla.

I. L. MATTHEWS & Co.

SUORAAN ULKOA TUOTTAJAT.

CUMBERLAND ST. TELEFOONI 91. PORT ARTHUR

Perjantain Alennuksia

$5,000 vartso ensilukkaisia liinakankaita ja Silkkejä. Ostettu vakuutuksen järjestäjiltä. The Winnipeg Warehouse of Silks, Ltd., vahingoittui tulipalossa tammikuun 29 p:nä ja The Old Bleach Linen Company of Wellington St., Toronto, kärsi myöskin vahinkoa vedestä helmik. 4 p:nä.

Nämä tukkuliikkeet ovat Canadan suurimmat hienojen Silkkien ja Liin kankaitten myyjät. Niin pian kuin vakuutusjärjestelyistä oli suoriuduttu sai [illegible] ensiksi valta osansa varastoista. Me samme Cream-kangaste, josta tuli ei ollut jaardiakaan turmellut. Muutamat liinalajit ovat hiukan tahraantuneet. Kaikki ovat kestäviä kankaita.

Uskollisina tämän liikkeen tavoille me annamme yleisölle hyvän tilaisuuden myynnissä, joka muodostuu yllätykselliseksi. Hinnat, joilla me kykenemme tarjoamaan, ovat huokeimmat, millä liinakankaita on kaksoiskaupungeissa tarjottu moneen vuoteen. Heittäkää heti mielestänne sellaiset ajatukset, että tuli olisi näitä kankaita millään tavalla vahingoittanut.

Meidän ostajallemme annettiin ensinnä tilaisuus ja hän HENKILÖKOHTAISESTI valitsi jokaisen laadun ollakseen varma, että se oli hyvässä kunnossa.

Nämä ovat ehdottomasti Liinakankaitten ja Silkkien Standerd-laatuja. Ne ovat tarpeeksi hyviä tämän kaupan suositeltaviksi ja se merkitsee paljon, kun otammt huomioon ensiluokkaisen tavaran, mitä Matthewsillt pidetään kaupan. Antakaa aamiaisvalmistelujenne jäädä, jotta mikään ei estäisi teitä aikaisin ottamasta osaa tähän myyntiin.

Tällä ilmoituksella tulee olemaan suunnaton vaikutus. Sentähden kehoitamme ostajiamme itse tekemään valintansa. On mahdotonta antaa heilökohtaista palvelusta myynnissä, jossa sadat ihmiset ostavat yth'aikaa. Kaikki merkitty selvillä hinnoilla.

Myynti alkaa Perjantaina, Maaliskuun 4 p:nä, kello 9 aamulla ja jatkuu kaksi viikkoa.

YSTÄVÄLLINEN HUOMAUTUS:

Ei mitään vaihdoksia. Ei mitään rahojen palauttamista. Ei mitään puhelintilauksia. Kaikki myynnit käteisellä. Ostakaa kevättarpeenne nyt. Paitsi yllämainittuja ostoksia, asetamme myytäväksi muitakin laatuja, jotka olemme saaneet suoraan tehtailijalta. M. m. kaksi laatikkoa Painokangasta, yksi laatikko Tyttöjen Hienoja Sukkia ja yksi laatikko Naisten Hienoja Silkkisukkia ,jotka myymme puoleensa vetävillä hinnoilla.

Ostaja saa kaiken hyödyn.

Tulkaa aikaisin. Myymälä avataan kello 9 aamulla.

ELLARD

U-NEED-A

Värjäystä, kuiva- ja höyrypuhdistusta ja korjausta.
121 S. May St., Fort William.
Puhelin S. 49.

Jokapäiväinen kuletus kummassakin kaupungissa.

Star Valokuvamo

A. Andrus, omistaja.
435 Simpson St. Fort William, Ontario.

Dr. G. E. McCartney

Lääkäri ja Kirurgi.
Toimisto: Ross Block, Fort William. Puhelin S. 696.

Toht. D. C. BLACK, V.S.

ELÄINLÄÄKÄRI.
Suorittanut tutkinnon Ontarion Eläinlääkäriopistossa korkeimmilla arvolauseilla.
Puhelin 1713.
333 N. Harold St. Fort William.

Heiniä.

Hyviä apilas ja timotee heiniä myytävänä halvalla. Kysykää lähemmin Canadan Uutisten konttoorista.

— **Fort Williamin kirjasto.** Fort Williamin yleisen kirjaston johtokunta pyytää kaupungin valtuustolta $22,000 kirjaston ylläpitokustannuksiin. Johtokunnan esittämän laskelman mukaan kohoavat menot tämän vuoden aikana $23,440.07, vastaten $24,-523.99 vuonna 1920.

AARON LINDER,
Chicagosta, on saapunut Port Arthuriin ja on jälleen valmis tapaamaan liikeystäviään yli Canadan. Tämä on 21 vuosi, kun hän on tyydyttänyt canadalaisia hyvillä suurennetuilla kuvilla. Erikoisesti valmistetaan kuvat kankaan päälle jos aijotaan ne lähettää Suomeen postitse. Tarkempia tietoja saa kirjoittamalla
Aaron Linder,
Box 241. Port Arthur, Ont.

— **Suomalainen poika kävelemässä.** Charles Burkman, joka viime lauantaina saapui Ottawaan ollen pitkällä jalkamatkalla Halifaxista Vancouveriin, on Port Arthurin suomalaisia. Hän on ollut "bell-poikana" Prince Arthurin hotellissa ja myöhemmin työssä Port Arthurin laivatelakalla. Muutamia päiviä sitten esitettiin kaupungissamme liikkuvia kuvia, joissa näytettiin Burkman juuri Halifaxista lähtemässä. Samassa tilaisuudessa Halifaxin majuri antoi hänelle kirjeen vietäväksi Vancouverin majurille. Mr. Burkmanin ystävät tunsivat hänet helposti filmistä. Burkmanin vanhemmat asuvat Oliver tiellä.

— **Kaksoiskaupunkien katuvaunuliikenne.** Kun on ollut puhetta että kaupunkienvälinen katuvaunuliikenne keskeytettäisiin puolesta yöstä lähtien kello viiteen saakka aamulla, kehoitti valtuusmies James Southern kaupunginvaltuuston viimeisessä istunnossa aijetta vastustamaan, koska se tuottaisi hankaluuksia katuvaunuja käyttävälle yleisölle. Mr. Southern huomautti myöskin siitä, että vapaapilettejä raitiotiellä käytetään melkein rajattomassa määrässä. Kehoitti olemaan säästeliäitä niitten antamisessa.

— **Hallituksen työnvälitystoimisto.** Kahden viikon aikana, helmikuun 26 päivään saakka, on Ontarion hallituksen työnvälitystoimiston Port Arthurin osasto sijoittanut 235 miestä kaupungin ja ulkopuolisiin töihin. Ainoastaan neljätoista ilmoittautunutta jäi ilman työtä. Miestä oli kolme naisia. Miehet on enimmäkseen toimitettu metsätöihin, paperipuun katkaisijoiksi, taisien tekijöiksi ja kuukausipalkalle. Maanantaina iltapäivällä oli kolmekymmentäkahdeksan paikkaa täyttämättä.

— **John ja Hilja Savelan** pienokainen kastettiin Morgan Sidingissa viime sunnuntai-iltana. Pienokainen, joka on tammik. 27 p:nä on syntynyt poika, sai nimekseen Viljo Raymond Henrik.

— **Lapissa pidetään** hartaushetki pitkänä perjantaina klo 2 päivällä N:o 1 koululla.

— **Pai- ja kukka-iltamat** panee Lapin ompeluseura toimeen sikäläisellä koululla lauantai-iltana maalisk. 19 p. kirkon rakennusvarojen kartuttamiseksi.

— **Lapin ompeluseura** tekee rekiretken ihan Inarin perille asti ensi pyhänä vieraillen ja pitäen kokouksensa siellä W. A. Kyrön uutis-talolla.

— **Fort Williamin koirat.** Tähän mennessä on naapurikaupungin poliisipäällikkö saanut 600 koiralisensiä, jotka jaetaan koirien omistajille. Ne täytyy jokaisen hankkia toukok. 1 päivään mennessä.

— **Cameron Fallsilta** saapuneen erikoistiedon mukaan on työtilanne siellä pysynyt tyydyttävänä. Ilmoitetaan paikkakunnalle saapuvan runsaasti miehiä joka päivä ja melkein kaikki ovat saaneet työtä. Patojen rakennus antaa paljon ylimääräistä hommaa.

— **Uusi teollisuuslaitos.** Central Manufacturing Company aloittaa muutaman viikon kuluttua työt Port Arthurissa. Yhtiö, jonka johdossa on Mr. Andrew Westman ja Mr. Oscar Johnson, valmistaa overaleja, työmiesten paitoja ja housuja ja tarvitsee noin kolmekymmentä työntekijää, enimmäkseen naisia. Tehdas on kaupunginvälisen katuvaunutien varrella, lähellä Central avenueta. Yhtiön pääoma on $100,000.

— **Fort Williamissa** sattui helmikuun aikana 29 kuolemantapausta. Syntyneitä oli 49, joista poikia 27 ja tyttöjä 22.

Copper Cliffin

Haarapankki

THE BANK of TORONTO

tarjoaa korkean kurssin ja helpon rahanlähetyksen Suomeen. Helmik. 28 p:nä 1 Canadan doll.

30 SUOMENMARKKAA

Tiedusteluihin vastataan mielihyvällä. Rahaa lähetetään pankkiosoituksina, postilähetyksinä tai sähkösanomalla.

— **Suomalainen nainen syytteessä rikoksesta.** Mrs. Sophie Arvelin, 175 Graham St., vangittiin viime lauantaina syytettynä kuoleman tuottamisesta Mrs. Annie Woolley'lle, 207a Elgin St. Viimemainittu kuoli kodissaan lauantaina kello 2 jälkeen iltapäivällä. Ensimäinen kuulustelu pidettiin Port Arthurin poliisiasemalla tiistai-iltana kello 8. Ainoana todistajana oli Mrs. Fanni Kokkarainen, tohtori Pratt'ia, joka toimitti ruumiinavauksen, ja poliisipäällikköä lukuunottamatta. Todistajan ja lääkärin lausunnon perusteella antoi tutkijalautakunta seuraavan päätöksen:

"Mrs. Annie Woolley kuoli kodissaan 207a Elgin Street, Port Arthurin kaupungissa, lauantaina helmikuun 26 p:nä 1921 jonkin esineen tai esineitten vaikutuksesta, joita Mrs. Sophie Arvelin oli sanottuna päivänä laittomasti käyttänyt Mrs. Woolley'lle sikiön ulosajamisen tarkoituksessa."

Asia tulee uudelleen esille tuonnempana, jolloin Mrs. Arvelin otetaan alustavasti kuulusteltavaksi.

— **Viime viikon** keskiviikkona kastettiin kotonaan Machar Avenuella Mr. ja Mrs. Allan ja Alma McLeodin helmikuun 5 p. syntynyt pienokainen. Pikkumiehelle annettiin nimeksi Raymond William. Onnea!

— **Suuri kaivosyritys.** Mr. Chester K. Quinn, Duluthista, on ostanut Atikokan rautakaivoksen, joka sijaitsee Atikokan joen varrella, 130 mailia Port Arthurista $1,500,000 kauppahinnasta. Port Arthurin kaupungilla on yksikymmenesosa yrityksestä ja on sillä sen osakkeita $200,000 arvosta. Myynnissä sai kaupunki $150,000 summan ilman korkoa, jolloin jäljellä oleva $50,000 sijoitetaan kaivoksen sulatuslaitoksiin. Maksun suorittaa Mr. Quinn National Trust Companyn välityksellä.

— **Raakavuotien kauppa** kaupungeissamme on sananmukaisesti kuollut. Eräällä kauppiaalla on varastossaan joukko vuotia, joiden arvo viimevuoden hintojen mukaan on noin $2,500, mutta nyt ei tahdo löytyä ostajaa millään hinnalla. Eräs farmari toi hänelle äskettäin kymmenen vuotaa myytäväksi. Hän kehoitti farmaria valitsemaan varastostaan toiset kymmenen vuotaa ja viemään ne kaikki takaisin. Niin kurja on kysyntä ja niin alhainen hinta.

— **Susien tapporahat.** Piirioikeuden kirjuri Coo on saanut hallitukselta joukon rekisteröityjä kirjeitä, joissa arvatenkin on tapporahoja kaadetuista susista. M. m. on saapunut kirjeitä seuraaville miehille, joitten osoitteesta kirjuri ei ole selvillä: Mike Johnson, Alfred Ritchie ja Omer Moraney.

— Älä tule koskaan liian vanhaksi leikkimään eli miehekkääksi itkemään.

— **Kaksoiskaupunkien viljatilastoa.** Vehnäkomissionerien johtokunnan antaman tilaston mukaan oli helmikuun 26 p:nä täkäläisissä elevaattoreissa seuraavat määrät viljaa: Vehnää 19,158,-405 bushelia; kauraa 10,206,920 bushelia; ohraa 2,121,572 bushelia; pellavansiemeniä 1,640,976 bushelia; ruista 289,472 bushelia; yhteensä 33,417,345 bushelia. Vuosi sitten oli varastossa: Vehnää 8,658,061 bushelia; kauraa 3,660,447 bushelia; ohraa 1,350,695 bushelia, pellavansiemeniä 191,7.3 bushelia; ruista 433,062 bushelia; yhteensä 14,-293,998 bushelia. Viimeviikon ajalla saapui järvien päähän viljaa kaikkiaan 2,039,726 bushelia. Samana aikana lähetettiin kaikkiaan 721,024 bushelia.

— **Entisten vihollisten maaomaisuus.** Läheisessä tulevaisuudessa myydään tuhansia eekkereitä maata julkisella huutokaupalla Neebingin, Crooksin ja Pardeen townshipeissä. Maat kuuluvat saksalaisille ja entisten vihollisvaltojen al[illegible], jotka nykyään asuvat Europassa. Alueet käsittävät huomattavan suuria metsä-, kaivos- ja farmiomaisuuksia. Ne myydään Ottawasta tulleitten määräysten mukaisesti enimmän tarjoavalle. Huutokauppa-aikaa ei vielä ole lopullisesti määrätty.

— **Antoi tuttavalleenkin lääkettä.** William McDonald, Port Arthurista, meni tohtori Crozien luo ja pyysi reseptiä. Hän oli "sairas". McDonald osti sitten pullollisen viinaa Fort Williamin myymälästä, vei sen asuntoonsa hotelliin ja kutsui ystävänsäkin Robinsonin naukulle. Mutta lääkitsemisestä oli ikävät seuraukset. Lauantaina sakotettiin McDonaldia Port Arthurin poliisioikeudessa $200 ja kulut siitä syystä, että oli ostanut ystävälleen viinaa. Ystävä Robinsonia sakotettiin $100 ja kulut juopottelemisesta yleisellä paikalla. Tuomari selitti sakotetuille, että lääkettä otetaan yksityistä tarvetta varten ja nimenomaan sairauteen. "Jos minä olen sairas ja otan asuntooni pullollisen kalanmaksaöljyä, en minä kutsu ystävääni ja sano hänelle: 'Kas tässä, tulehan siaakin ja ota ryyppy lääkkeestäni,'" valaisi tuomari.

— **Rekiretken** aikoo pyhäkoulu panna toimeen ihan piakkoin. Lapset keräävät jo varoja sitävarten ja ensi sunnuntaina päätetään milloin matka tulee tehtäväksi. Lapset itse viime pyhänä suosittelivat jotakin perjantai-iltaa, se kun on koulua käyville läksyjen suhteen helpompi. Mahdollisesti tullaan retken tekemisen siis määräämään joksikin tälläiseksi illaksi.

— **Ristiäisiä,** joihin useita naapureita oli kutsuttu, vietettiin viime perjantaina Peter ja Hilma Hardyn asunnolla Ruttan kadulla. Tammikuun 28 p. syntyneelle pienokaiselle annettiin nimeksi Oiva Peter. Olkoonpa Oivalla onni osanaan!

— **Ratsastaja** ei tajua jalkamiehen vaivoja.